

๑/๒๓ ถึงเลขที่ ๙/๓๒ ทั้ง ๒ ผัง โดยกำหนดให้ผู้สนใจติดต่อขอซื้อเอกสารสอบราคาได้ระหว่างวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๔๑ ถึงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๔๑ ในราคาชุดละ ๒,๕๐๐ บาท กำหนดยื่นซองสอบราคาตั้งแต่วันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๔๑ ถึงวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๔๑ และกำหนดเปิดซองสอบราคาในวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๔๑ เวลา ๑๔.๐๐ นาฬิกา ในการนี้ มีผู้ขอซื้อเอกสารสอบราคารวมทั้งผู้ฟ้องคดีด้วยจำนวน ๓ ราย แต่มีผู้ฟ้องคดียื่นซองสอบราคาเพียงรายเดียว โดยผู้ฟ้องคดีได้เสนอราคาจ้างเหมาก่อสร้างคูระบายน้ำดังกล่าวเป็นเงิน ๑,๒๔๗,๕๓๘.๕๕ บาท ซึ่งเป็นราคาที่ได้รวมภาษีมูลค่าเพิ่มจำนวน ๑๑๓,๔๑๒.๖๐ บาท ตลอดจนภาษีอากรอื่น ๆ และค่าใช้จ่ายทั้งปวงไว้ด้วยแล้ว ต่อมา เมื่อวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๔๑ เวลาประมาณ ๑๓.๔๕ นาฬิกา ผู้ฟ้องคดีได้ไปยังสำนักงานเทศบาลเมืองปัตตานี เพื่อฟังผลการเปิดซองสอบราคา แต่คณะกรรมการเปิดซองสอบราคาขอเลื่อนวันเปิดซองสอบราคาไปเป็นวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๔๑ เวลา ๑๔.๐๐ นาฬิกา หลังจากนั้น เมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๔๑ เวลา ๑๔.๐๐ นาฬิกา คณะกรรมการเปิดซองสอบราคาได้ทำการตรวจสอบคุณสมบัติและรายการเอกสารของผู้ฟ้องคดีแล้วเห็นว่า ผู้ฟ้องคดีมีคุณสมบัติและยื่นเอกสารหลักฐานการเสนอราคาถูกต้องครบถ้วนตามเอกสารสอบราคาจ้างเลขที่ ๓๕/๒๕๔๑ คณะกรรมการเปิดซองสอบราคาจึงทำการเปิดซองใบเสนอราคาของผู้ฟ้องคดีและได้ทำการต่อรองราคาลงอีก ซึ่งผู้ฟ้องคดียื่นดีลราคาลงให้คงเหลือ ๙๔๘,๘๐๐ บาท โดยได้ทำบันทึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษรท้ายบันทึกของคณะกรรมการเปิดซองสอบราคาพร้อมประทับตราและลงนามไว้เป็นหลักฐาน และคณะกรรมการเปิดซองสอบราคาได้บันทึกเสนอว่าราคาจ้างเหมาก่อสร้างคูระบายน้ำฯ ตามที่ผู้ฟ้องคดียื่นดีลราคาลงให้เป็นราคาที่เหมาะสม เนื่องจากเป็นราคาที่ต่ำกว่าราคากลางที่กำหนดไว้ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท และต่ำกว่าวงงบประมาณที่ตั้งไว้ ๑,๒๕๐,๐๐๐ บาท แต่ต่อมาเมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๔๑ ผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งจากเจ้าหน้าที่พัสดุ กองคลัง เทศบาลเมืองปัตตานีว่า นายกเทศมนตรีเมืองปัตตานีได้มีคำสั่งให้ยกเลิกการสอบราคาดังกล่าวแล้ว ผู้ฟ้องคดีจึงมีหนังสือที่ จสร. ๖๒/๒๕๔๑ ลงวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๔๑ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีขอให้ยืนยันการสั่งยกเลิกการสอบราคาฯ เป็นหนังสือภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือดังกล่าว แต่ผู้ฟ้องคดี

ไม่ได้...

ไม่ได้รับคำยืนยันจากผู้ถูกฟ้องคดีภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจึงมีหนังสือ
 ที่ จสร. ๖๕/๒๕๔๑ ลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๔๑ ร้องขอความเป็นธรรมต่อผู้ว่าราชการจังหวัด
 บัตตานี หลังจากนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีได้มีหนังสือ ที่ ปน ๕๒๐๐๒/๓๓๑๓ ลงวันที่ ๘ ตุลาคม
 ๒๕๔๑ แจ้งผู้ฟ้องคดีว่า เนื่องจากในการสอบราคาครั้งนี้มีผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ยื่นเสนอราคา
 เพียงรายเดียว ผู้มีอำนาจในการสั่งจ้างจึงได้สั่งให้ยกเลิกการสอบราคา ซึ่งผู้ฟ้องคดีได้มี
 หนังสือ ที่ จสร. ๖๖/๒๕๔๑ ลงวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๔๑ ขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีทบทวนการพิจารณา
 ดังกล่าว ต่อมา จังหวัดบัตตานีได้มีหนังสือ ที่ ปน ๐๐๑๘/๔๗๗ ลงวันที่ ๘ มกราคม
 ๒๕๔๒ แจ้งผู้ฟ้องคดีว่า ผู้ถูกฟ้องคดีเห็นว่า การสอบราคาครั้งนี้มีผู้ฟ้องคดีเสนอราคา
 เพียงรายเดียวทำให้ไม่สามารถเปรียบเทียบราคาได้ จึงได้มีคำสั่งยกเลิกการสอบราคา
 ดังกล่าวโดยอาศัยข้อ ๔๔ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการ
 บริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยอนุโลม ซึ่งผู้ฟ้องคดีเห็นว่า ข้อ ๔๔
 ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยดังกล่าวใช้กับการประกวดราคาเท่านั้น แต่กรณีนี้เป็น
 การสอบราคาจึงมีอำนาจ ข้อ ๔๔ ของระเบียบฉบับนี้มาใช้โดยอนุโลมได้ จึงมีหนังสือ
 ที่ จสร. ๐๓/๒๕๔๒ ลงวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๔๒ อุทธรณ์ผลการพิจารณาไปยังจังหวัดบัตตานี
 แต่ผู้ถูกฟ้องคดีกลับมีหนังสือ ที่ ปน ๕๒๐๐๒/๒๐๖ ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๔๒ ส่งประกาศ
 การสอบราคาจ้างเหมาก่อสร้างคูระบายน้ำ ถนนประชาอุทิศ ๖ ฉบับลงวันที่ ๒๕ มกราคม
 ๒๕๔๒ ซึ่งเป็นประกาศสอบราคาจ้างเหมาก่อสร้างคูระบายน้ำฯ ฉบับใหม่ให้ผู้ฟ้องคดี
 ผู้ฟ้องคดีจึงมีหนังสือ ที่ จสร. ๐๔/๒๕๔๒ ลงวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๒ ถึงผู้ถูกฟ้องคดี
 ขอให้ระงับการดำเนินการสอบราคาจ้างเหมาก่อสร้างคูระบายน้ำฯ ครั้งใหม่ และแจ้งสงวนสิทธิ
 ในการเรียกค่าเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นแก่ผู้ฟ้องคดี โดยในวันเดียวกันนี้ จังหวัดบัตตานีได้มี
 หนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ปน ๐๐๑๘/๒๕๒๖ ลงวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๒ แจ้งผู้ฟ้องคดีว่า
 ได้แจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีทบทวนให้ความเป็นธรรมแก่ผู้ฟ้องคดีแล้ว และในวันเดียวกันนี้
 ผู้ถูกฟ้องคดีได้ออกประกาศเทศบาลเมืองบัตตานียกเลิกประกาศสอบราคาจ้างเหมาก่อสร้าง
 คูระบายน้ำฯ ฉบับลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๔๒ (ประกาศสอบราคาจ้างเหมาก่อสร้าง
 คูระบายน้ำฯ ฉบับใหม่) หลังจากนั้น ผู้ฟ้องคดีได้รอผลการพิจารณาให้ความเป็นธรรม

/ของ...

ของผู้ถูกฟ้องคดีจนถึงวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๔๒ แต่ยังไม่มีการพิจารณาให้ความเป็นธรรมแต่อย่างใด ผู้ฟ้องคดีจึงมีหนังสือ ที่ จสร. ๐๘/๒๕๔๒ ลงวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๔๒ ขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนในกรณีดังกล่าวแก่ผู้ฟ้องคดีเป็นเงิน ๑๑๖,๒๒๒.๔๖ บาท พร้อมด้วยดอกเบี้ยภายใน ๓๐ วันนับแต่ได้รับหนังสือ และได้มีหนังสือ ที่ จสร. ๑๓/๒๕๔๒ ลงวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๔๒ ขอให้จังหวัดปัตตานีเร่งรัดสั่งการให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดีโดยเร็ว แต่จังหวัดปัตตานีได้มีหนังสือ ที่ ปน ๐๐๑๘/๘๗๘๔ ลงวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๔๒ แจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์แก่ผู้ฟ้องคดีว่า ผู้ถูกฟ้องคดีได้พิจารณาบททวนเรื่องนี้แล้วเห็นว่า ผู้ถูกฟ้องคดีมีอำนาจยกเลิกการสอบราคาครั้งนี้โดยอาศัย ข้อ ๔๔ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๓๕ เพราะเป็นการนาระเบียบปฏิบัติที่กำหนดไว้สำหรับการจัดซื้อจัดจ้างของวงเงินที่สูงกว่าและมีวิธีปฏิบัติที่เข้มงวดกว่ามาใช้บังคับ ผู้ฟ้องคดีจึงไม่อาจเรียกร้องค่าเสียหายจากผู้ถูกฟ้องคดีได้ และผู้ถูกฟ้องคดีได้มีหนังสือ ที่ ปน ๕๒๐๐๗/๑๔๐๐ ลงวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๔๒ แจ้งผู้ฟ้องคดีว่า ผู้ถูกฟ้องคดีมีอำนาจตามข้อ ๕.๕ ของเอกสารสอบราคาจ้าง เลขที่ ๓๕/๒๕๔๑ ที่จะยกเลิกการสอบราคาครั้งนี้ ผู้ถูกฟ้องคดีมิได้กระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดี จึงไม่อาจจ่ายค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดีตามที่เรียกร้องได้ ผู้ฟ้องคดีจึงนำเรื่องนี้มาร้องทุกข์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ โดยขอให้คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์มีคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ฟ้องคดีเป็นค่าชื้อเอกสารสอบราคา จำนวน ๒,๕๐๐ บาท ค่าจ้างวิศวกรคำนวณราคา จำนวน ๕,๐๐๐ บาท ค่ากำไรที่ควรจะได้รับ จำนวน ๙๘,๘๓๘.๖๐ บาท และค่าภาษีมูลค่าเพิ่มร้อยละ ๗ จากกำไร จำนวน ๖,๙๑๘.๗๐ บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑๑๓,๒๕๗.๓๐ บาท

ผู้ถูกฟ้องคดีให้การว่า ผู้ถูกฟ้องคดีได้ออกประกาศสอบราคาจ้างเหมาก่อสร้างคูระบายน้ำถนนประชาอุทิศ ๖ เมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๔๑ โดยกำหนดให้ยื่นซองสอบราคาภายในวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๔๑ และกำหนดเปิดซองสอบราคาในวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๔๑ เวลา ๑๔.๐๐ นาฬิกา ในการนี้มีผู้มาซื้อเอกสารสอบราคาจำนวน ๓ ราย คือ ห้างหุ้นส่วนจำกัด ปัตตานีหินอ่อน ห้างหุ้นส่วนจำกัด เขาวลิตปัตตานีก่อสร้าง

/และ...

และผู้ฟ้องคดี แต่มีผู้ยื่นของสอบราคาเพียงรายเดียวคือผู้ฟ้องคดี โดยเสนอราคาเป็นเงิน ๑,๒๔๗,๕๓๘.๕๕ บาท ซึ่งเป็นราคาที่สูงกว่าราคากลางที่กำหนดไว้ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท คณะกรรมการเปิดซองสอบราคาจึงได้ต่อรองราคาลงเหลือ ๘๔๘,๘๐๐ บาท ซึ่งต่ำกว่าราคากลาง โดยคณะกรรมการเปิดซองสอบราคาพิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นราคาที่เหมาะสม และเสนอให้นายกเทศมนตรีเมืองปัตตานีในฐานะผู้มีอำนาจสั่งจ้างพิจารณา แต่นายกเทศมนตรีเมืองปัตตานีพิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้ถูกฟ้องคดีมีอำนาจที่ทรงไว้ซึ่งสิทธิที่จะรับหรือไม่รับ ราคาต่ำสุดหรือราคาหนึ่งราคาใดหรือราคาที่เสนอทั้งหมดก็ได้ หรืออาจจะยกเลิกการสอบราคา โดยไม่พิจารณาจัดจ้างก็ได้ตามหลักเกณฑ์ข้อ ๕.๕ ในเอกสารสอบราคาจ้าง เลขที่ ๓๕/๒๕๔๑ ฉบับลงวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๔๑ ดังกล่าว ประกอบกับอำนาจในการสั่งซื้อหรือสั่งจ้าง เป็นดุลพินิจของผู้มีอำนาจสั่งซื้อสั่งจ้างตามข้อ ๓๕ (๕) ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๓๕ ส่วนการต่อรองราคา เป็นการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการเปิดซองสอบราคาตามข้อ ๓๖ (๑) ของระเบียบ ฉบับดังกล่าว ดังนั้น แม้ผู้ฟ้องคดีจะยินยอมลดราคาลงต่ำกว่างบประมาณที่ตั้งไว้แล้วก็ตาม แต่เป็นการเสนอราคาเพียงรายเดียว จึงไม่สามารถเปรียบเทียบราคาได้ หากมีการเปิดให้สอบราคาใหม่ เมื่อมีผู้เสนอราคาหลายรายก็ย่อมมีการแข่งขัน อาจทำให้ได้ราคาที่ต่ำกว่าที่ผู้ฟ้องคดีลดลง ซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่ผู้ถูกฟ้องคดีมากกว่า อีกทั้งผู้ถูกฟ้องคดีมีอำนาจนำข้อ ๔๔ ของระเบียบฉบับนี้มาใช้ในการสั่งยกเลิกการสอบราคาครั้งนี้ได้โดยอนุโลม เนื่องจากข้อ ๔๔ ของระเบียบฉบับนี้เป็นวิธีปฏิบัติสำหรับการจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีประกวดราคา จึงเป็นการนำเอาระเบียบปฏิบัติที่กำหนดไว้สำหรับการจัดซื้อจัดจ้างของวงเงินที่สูงกว่า และวิธีปฏิบัติที่เข้มงวดกว่ามาใช้บังคับจึงสามารถกระทำได้ ผู้ถูกฟ้องคดีจึงได้ออกประกาศ ยกเลิกการสอบราคาจ้างเหมาก่อสร้างคุระบายน้ำดังกล่าวเมื่อวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๔๑ การที่ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือถึงผู้ถูกฟ้องคดีเมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๔๒ (ที่ถูกต้องวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๔๒) เรียกร้องให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนกรณีผู้ถูกฟ้องคดี ไม่เรียกผู้ฟ้องคดีเข้าทำสัญญานั้น ผู้ถูกฟ้องคดีได้ชี้แจงให้ผู้ฟ้องคดีทราบแล้วว่า ไม่อาจชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้ได้ เนื่องจากการสั่งยกเลิกการสอบราคาครั้งนี้เป็นอำนาจ

/ของ...

ของผู้ถูกฟ้องคดีที่สามารถกระทำได้ตามข้อ ๕.๕ ของเอกสารการสอบราคาจ้าง เลขที่ ๓๕/๒๕๔๑ อีกทั้งผู้ฟ้องคดีได้รับรองไว้ในใบเสนอราคาแล้วว่าได้ตรวจสอบเงื่อนไขต่าง ๆ ในเอกสารการสอบราคาจ้างแล้ว และได้ยอมรับข้อกำหนดและเงื่อนไขในเอกสารการสอบราคาแล้ว ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีใช้ดุลพินิจไม่สั่งจ้างและสั่งยกเลิกการสอบราคาครั้งนี้ จึงเป็นสิทธิของผู้ถูกฟ้องคดีที่สามารถกระทำได้โดยชอบ จึงมิได้เป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีแต่อย่างใด ผู้ถูกฟ้องคดีจึงมีอาจจ่ายเงินค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดีตามที่เรียกร้องได้ โดยได้แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบเมื่อวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๔๒ แล้ว ส่วนการที่ผู้ถูกฟ้องคดีไม่อ้างเหตุว่ามีผู้เสนอราคารายเดียวแล้วยกเลิกการสอบราคาตั้งแต่แรกโดยไม่ทำการเปิดซองสอบราคาระนั้น เนื่องจากเห็นว่า การเปิดซองสอบราคาไม่ใช่อำนาจของผู้ถูกฟ้องคดีที่จะดำเนินการโดยตรงตามลำพัง แต่จะต้องมีการแต่งตั้งคณะกรรมการเปิดซองสอบราคา เพื่อดำเนินการคัดเลือกรวมทั้งเสนอความเห็นตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งคณะกรรมการเปิดซองสอบราคาของผู้ถูกฟ้องคดีมีคำสั่งแต่งตั้งมีอำนาจหน้าที่ตามข้อ ๓๕ และข้อ ๓๖ ของระเบียบฉบับดังกล่าว โดยผู้ถูกฟ้องคดีไม่ได้เข้าไปชี้แนะหรือก้าวก่ายการใช้ดุลพินิจของคณะกรรมการเปิดซองสอบราคาในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่เปิดซองสอบราคาแต่อย่างใด แต่อำนาจในการสั่งซื้อหรือสั่งจ้างเป็นอำนาจของผู้ถูกฟ้องคดีที่จะใช้ดุลพินิจพิจารณาตามข้อ ๓๕ (๕) และข้อ ๕๗ ของระเบียบฉบับนี้ที่จะสั่งซื้อหรือสั่งจ้างหรือไม่ก็ได้ และไม่มีระเบียบกำหนดไว้ว่าในกรณีที่คณะกรรมการเปิดซองสอบราคาได้ต่อรองราคาให้อยู่ในวงเงินราคากลางและอาจจ้างได้แล้ว ให้ผูกพันผู้ถูกฟ้องคดีที่จะต้องพิจารณาจ้างทุกกรณี ผู้ถูกฟ้องคดีจึงสามารถใช้ดุลพินิจในการพิจารณาจ้างหรือไม่ก็ได้

ผู้ฟ้องคดีชี้แจงข้อเท็จจริงเพิ่มเติมต่อคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ในวันนัดพิจารณาครั้งแรกว่า หลังจากที่ผู้ถูกฟ้องคดีได้ยกเลิกการสอบราคาจ้างหมากก่อสร้าง ๖ ตามประกาศฉบับลงวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๔๑ แล้ว ผู้ถูกฟ้องคดีได้ออกประกาศให้มีการสอบราคาใหม่ แต่ได้มีการยกเลิกประกาศที่กำหนดให้มีการสอบราคาใหม่ในเวลาต่อมา และผู้ถูกฟ้องคดีได้มีหนังสือแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีเสนอราคาใหม่

/เพื่อจัด...

เพื่อจัดจ้างโดยวิธีพิเศษ แต่ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า การดำเนินการจ้างเหมาก่อสร้างงานนี้ ไม่ถูกต้องมาตั้งแต่ต้น อีกทั้งผู้ฟ้องคดีได้ร้องทุกข์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์แล้ว จึงไม่เสนอราคาตามคำเชิญชวนของผู้ถูกฟ้องคดี สำหรับกรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดียกเลิก การสอบราคาจ้างเหมาก่อสร้างคุระบายน้ำฯ ตามประกาศฉบับลงวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๔๑ โดยอาศัยข้อ ๔๔ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการ ส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๓๕ นั้น ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าไม่ถูกต้องตามข้อ ๑๖ ของระเบียบดังกล่าว ส่วนการคำนวณราคาค่าก่อสร้างในการเสนอราคาครั้งนี้ ผู้ฟ้องคดีได้ให้นายถวิล วงษ์ไพศาล วิศวกรอิสระซึ่งเป็นพี่ชายของผู้ฟ้องคดีเป็นผู้คำนวณ แต่ไม่มีใบเสร็จค่าจ้างวิศวกรดังกล่าว โดยการคำนวณกำไรคิดในอัตราร้อยละ ๑๐ ของวงเงินค่าจ้าง ภายใต้เงื่อนไขระยะเวลา ก่อสร้าง ๑๒๐ วัน และภาษีมูลค่าเพิ่มร้อยละ ๗ จากกำไรนั้น ผู้ฟ้องคดีคำนวณจาก ค่าซื้อเอกสารรวมกับค่าจ้างวิศวกรคำนวณราคาและกำไรที่ควรจะได้รับ

ผู้ถูกฟ้องคดีชี้แจงข้อเท็จจริงเพิ่มเติมต่อคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ ในวันนัดพิจารณาครั้งแรกว่า ผู้ถูกฟ้องคดีได้สงวนสิทธิที่จะยกเลิกการสอบราคาหากมีเหตุ อันสมควรและเพื่อประโยชน์ของผู้ถูกฟ้องคดีไว้ในข้อ ๔.๕ ของเอกสารสอบราคาจ้าง เลขที่ ๓๕/๒๕๔๑ ซึ่งในการสอบราคาครั้งนี้มีผู้มาซื้อเอกสารสอบราคาจำนวน ๓ ราย แต่มีผู้ยื่นซองสอบราคา เพียงรายเดียว จึงไม่สามารถเปรียบเทียบราคาได้ อีกทั้งยังน่าสงสัยว่าอาจจะมีการสมยอมกัน ระหว่างผู้รับเหมาในการเสนอราคาครั้งนี้ ผู้ถูกฟ้องคดีจึงได้สั่งยกเลิกการสอบราคาฯ โดยหลังจากยกเลิกการสอบราคาครั้งนี้แล้ว ผู้ถูกฟ้องคดีได้ออกประกาศให้มีการสอบราคาใหม่ แต่ผู้ฟ้องคดีคัดค้าน ผู้ถูกฟ้องคดีจึงมีคำสั่งให้ยกเลิกการสอบราคาครั้งที่ ๒ แต่ต่อมาราษฎร ในพื้นที่โครงการก่อสร้างคุระบายน้ำฯ ได้ร้องเรียนว่าเหตุใดจึงไม่ทำการก่อสร้างทันทีที่ได้ ตั้งงบประมาณไว้นานแล้ว ประกอบกับงบประมาณค่าก่อสร้างที่กันไว้จะสิ้นสุดลงในเดือน กันยายน ๒๕๔๒ และเพื่อยุติข้อร้องเรียนของผู้ฟ้องคดี จึงได้ดำเนินการจ้างโดยวิธีพิเศษ โดยได้เชิญผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นผู้เสนอราคาในการสอบราคาครั้งแรกและมีประวัติผลงาน อยู่ในเกณฑ์ดีให้มาเสนอราคา แต่ผู้ฟ้องคดีปฏิเสธโดยอ้างว่าได้รับร้องทุกข์ต่อคณะกรรมการ วินิจฉัยร้องทุกข์แล้ว ผู้ถูกฟ้องคดีจึงได้ยุติเรื่องไว้ก่อน นอกจากนี้ ในการดำเนินการ

/คณะกรรมการ...

คณะกรรมการเปิดซองสอบราคาไม่ได้ปรึกษาหารือกับนายกเทศมนตรีเมืองปัตตานี เนื่องจากเห็นว่าแต่ละฝ่ายมีอำนาจอิสระจากกัน อีกทั้งคณะกรรมการเปิดซองสอบราคากับนายกเทศมนตรีเมืองปัตตานียังมีความเห็นไม่ลงรอยกัน ส่วนเหตุที่ผู้ถูกฟ้องคดีเห็นว่า อาจมีการสมยอมกันในการเสนอราคาครั้งนี้ เนื่องจากมีผู้ซื้อเอกสารสอบราคาจำนวน ๓ ราย แต่มีผู้เสนอราคาเพียงรายเดียว กรณีผู้ถูกฟ้องคดีไม่คืนค่าซื้อเอกสารสอบราคาฯ ให้แก่ผู้ฟ้องคดี เนื่องจากเห็นว่าจะต้องคืนให้ต่อเมื่อมีการยกเลิกโครงการก่อสร้างคุระบายน้ำฯ แล้วเท่านั้น สำหรับผู้ออกแบบและคำนวณราคาค่าก่อสร้างให้แก่ผู้ฟ้องคดีตามใบเสนอราคา คือ นายฉบบ วงษ์ไพศาล หุ่นส่วนผู้จัดการ

จังหวัดปัตตานีชี้แจงข้อเท็จจริงต่อคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ในวันนัดพิจารณา ครั้งแรกว่า ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการ ส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๓๕ คณะกรรมการเปิดซองสอบราคากับผู้มีอำนาจสั่งซื้อสั่งจ้าง ต่างมีอิสระในการดำเนินการ ไม่จำเป็นจะต้องปรึกษาหารือกัน โดยจังหวัดปัตตานีเห็นว่า ผู้ถูกฟ้องคดีได้ดำเนินการถูกต้องตามระเบียบฉบับดังกล่าวแล้ว จึงมิได้สั่งให้มีการทบทวน การยกเลิกการสอบราคาดังกล่าวแต่อย่างใด

ผู้ฟ้องคดีชี้แจงข้อเท็จจริงเพิ่มเติมในชั้นไต่สวนของศาลปกครองชั้นต้นว่า ค่าใช้จ่ายที่ผู้ฟ้องคดีจ่ายไปจริงมีค่าซื้อเอกสารสอบราคาจำนวน ๒,๕๐๐ บาท ส่วนค่าเสียหายอื่นๆ เป็นค่าเสียหายในอนาคต และผู้ฟ้องคดีเห็นว่าเมื่อมีการยกเลิก การสอบราคาฯ ควรมีการคืนค่าซื้อเอกสารสอบราคา

ผู้ถูกฟ้องคดีชี้แจงข้อเท็จจริงเพิ่มเติมในชั้นไต่สวนของศาลปกครองชั้นต้นว่า ปัจจุบันโครงการจ้างเหมาก่อสร้างคุระบายน้ำถนนประชาอุทิศ ๖ ผู้ถูกฟ้องคดีได้จ้าง ผู้ประกอบการรายอื่นดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้ว ส่วนการปฏิเสธการจ่ายค่าเสียหาย จำนวน ๑๑๓,๒๕๗.๓๐ บาท ตามที่ผู้ฟ้องคดีเรียกร้องนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีได้เคยชี้แจง ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์และได้แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบแล้ว โดยเฉพาะค่าซื้อเอกสาร สอบราคาผู้ถูกฟ้องคดีไม่จำเป็นต้องคืนให้ผู้ฟ้องคดีเมื่อมีการยกเลิกการสอบราคา เนื่องจากตามเอกสารสอบราคาฯ กำหนดไว้ชัดเจนว่าไม่ต้องคืนค่าซื้อเอกสารสอบราคา

/แต่ให้...

แต่ให้ผู้ซื้อเอกสารสอบราคามีสิทธิเข้าสอบราคาในครั้งใหม่โดยไม่ต้องซื้อเอกสาร
การสอบราคาในครั้งใหม่อีก

ศาลปกครองชั้นต้นมีคำพิพากษาว่า ประกาศสอบราคาและการยกเลิก
การสอบราคาข้างหมากก่อสร้างคุระบายน้ำถนนประชาอุทิศ ๖ ถือเป็นคำสั่งทางปกครอง
ตาม ๑. (๓) ของกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๔๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติ
วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๗ การฟ้องคดีเรียกค่าเสียหายจากการยกเลิก
การสอบราคาข้างหมากก่อสร้างดังกล่าวจึงเป็นการฟ้องเรียกค่าเสียหายจากการกระทำละเมิด
ที่เกิดจากการออกคำสั่งทางปกครอง ซึ่งเป็นกรณีตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติ
จัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ คำฟ้องนี้จึงเป็นคดีที่อยู่ในอำนาจ
ศาลปกครองที่จะพิจารณาพิพากษาได้ ประกอบกับผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ได้รับความเสียหายโดยตรง
จากการกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีและได้ยื่นฟ้องภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด
ศาลปกครองจึงรับคำฟ้องนี้ไว้พิจารณาได้ สำหรับประเด็นที่ว่าผู้ถูกฟ้องคดีจะต้องชดใช้
ค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดีหรือไม่เพียงใด นั้น เห็นว่า การออกคำสั่งยกเลิกการสอบราคานี้
แม้ผู้ถูกฟ้องคดีจะไม่อาจอาศัยอำนาจตามข้อ ๔๔ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย
ว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๓๕ มาใช้บังคับได้เพราะ
ข้อ ๔๔ ใช้เฉพาะกรณีการประกวดราคาเท่านั้น แต่การสอบราคาและการยกเลิก
การสอบราคาย่อมเป็นอำนาจทั่วไปขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะกระทำได้
นอกจากนี้ ข้อ ๕.๕ ของเอกสารสอบราคาข้าง เลขที่ ๓๕/๒๕๔๑ ยังระบุให้อำนาจผู้ถูกฟ้องคดี
ที่จะยกเลิกการสอบราคาได้เพื่อประโยชน์ของทางราชการ ฉะนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีจึงมีอำนาจ
ในการยกเลิกการสอบราคาได้ กรณีคำสั่งของนายกเทศมนตรีเมืองปัตตานีเมื่อวันที่
๑๘ กันยายน ๒๕๔๑ ซึ่งสั่งแต่เพียงว่า ให้ยกเลิกทำการสอบราคาใหม่ แต่จากหนังสือ
ของผู้ถูกฟ้องคดีที่มีถึงผู้ฟ้องคดีและชี้แจงต่อคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ได้ให้เหตุผล
การยกเลิกการสอบราคาดังกล่าวไว้ว่า แม้ผู้ฟ้องคดีจะยินยอมลดราคาลงต่ำกว่างบประมาณที่ตั้งไว้
ก็ตาม แต่เป็นการเสนอราคาขายเดียวไม่สามารถเปรียบเทียบราคาได้ หากมีการเปิดสอบราคาใหม่
ย่อมมีการแข่งขันอาจทำให้ได้ราคาต่ำกว่าที่ผู้ฟ้องคดียอมลดให้ก็ได้ซึ่งจะเป็นประโยชน์

/แก้ทางราชการ...

แก่ทางราชการมากกว่า ผู้ถูกฟ้องคดีจึงได้ใช้ดุลพินิจของตนแล้ว และการใช้ดุลพินิจนั้นก็ตั้งอยู่บนเหตุผลเพื่อประโยชน์ของทางราชการ ฉะนั้น การใช้ดุลพินิจนี้จึงเป็นการใช้ดุลพินิจโดยชอบ อีกทั้งวัตถุประสงค์ที่แท้จริงของการยกเลิกการสอบราคาครั้งนี้ก็เพื่อจัดสอบราคาใหม่เพื่อให้มีผู้เสนอราคามากขึ้นซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่ทางราชการ ไม่มีข้อเท็จจริงที่รับฟังได้เป็นอย่างอื่นว่าการยกเลิกการสอบราคาครั้งนี้จะมีวัตถุประสงค์อื่นที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย แม้จะมีการกล่าวอ้างของผู้ฟ้องคดีในการชี้แจงต่อคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีขอให้ช่วยเงิน ๑๐,๐๐๐ บาท ในการเลือกตั้งผู้บริหารเทศบาลในปี ๒๕๔๑ และมีผู้รับเหมาอีก ๒ ราย มาติดต่อกขอให้ถอนตัว เพราะผู้ถูกฟ้องคดีตกลงจะให้งานแก่ผู้รับเหมาหนึ่งในสองรายนั้นแล้วแต่ผู้ฟ้องคดีปฏิเสธจึงเป็นเหตุให้ผู้ถูกฟ้องคดีไม่พอใจและยกเลิกการสอบราคาครั้งนี้ และผู้ถูกฟ้องคดีชี้แจงในวันเดียวกันว่า น่าสงสัยว่าอาจมีการสมยอมกันระหว่างผู้รับเหมาในการเสนอราคาครั้งนี้ แต่ข้อชี้แจงดังกล่าวไม่มีพยานหลักฐานอื่นประกอบและคู่กรณีมิได้รับกัน จึงเป็นข้อเท็จจริงที่รับฟังไม่ได้เป็นข้อยุติว่ามีการใช้อำนาจโดยไม่สุจริตยกเลิกการสอบราคาเพื่อวัตถุประสงค์ในการกลั่นแกล้งผู้ฟ้องคดีหรือเพื่อช่วยเหลือบุคคลของตนแต่ประการใด นอกจากนี้ การที่ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ยื่นขอสอบราคาเพียงรายเดียวและคณะกรรมการเปิดซองสอบราคาได้เปิดซองราคาและต่อรองราคาให้ต่ำกว่าราคากลางโดยเห็นว่าเป็นราคาที่เหมาะสมจึงเสนอความเห็นต่อนายกเทศมนตรีเมืองปัตตานีในฐานะผู้มีอำนาจสั่งจ้าง จึงเป็นการปฏิบัติหน้าที่ที่ถูกต้องตามระเบียบดังกล่าว แต่ความเห็นของคณะกรรมการเปิดซองสอบราคาเป็นเพียงความเห็นประกอบการตัดสินใจของนายกเทศมนตรีเมืองปัตตานี ซึ่งเป็นผู้มีอำนาจสั่งจ้างตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๕๗ เท่านั้น ยังมีได้ก่อให้เกิดนิติสัมพันธ์ขึ้นระหว่างผู้ฟ้องคดีกับผู้ถูกฟ้องคดี ราคาที่ผู้ฟ้องคดียินยอมลดราคาลงมาให้ต่ำกว่าราคากลางตามที่คณะกรรมการเปิดซองสอบราคาทำการต่อรองมีฐานะเป็นคำเสนอซึ่งเป็นการแสดงเจตนาฝ่ายเดียวไม่ผูกพันทางกฎหมายแก่ผู้ถูกฟ้องคดีแต่ประการใด การยกเลิกการสอบราคาจ้างเหมาก่อสร้างคูระบายน้ำถนนประชาอุทิศ ๖ ตามประกาศสอบราคา ฉบับลงวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๔๑ จึงกระทำโดยชอบด้วยกฎหมาย

/และเมื่อ...

และเมื่อการยกเลิกการสอบราคาตั้งกล่าวกระทำโดยชอบแล้วจึงไม่เป็นการละเมิดต่อผู้ฟ้องคดี
ที่ผู้ถูกฟ้องคดีจะต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ประการใด ศาลปกครองชั้นต้น
จึงมีคำพิพากษายกฟ้องของผู้ฟ้องคดี

ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นว่า ผู้ฟ้องคดีไม่เห็นด้วย
กับคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นดังกล่าว โดยผู้ฟ้องคดีเห็นว่า อำนาจในการสั่งซื้อ
สั่งจ้างของผู้ถูกฟ้องคดีต้องอยู่ภายใต้ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการ
บริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๓๕ ผู้ถูกฟ้องคดีไม่อาจใช้อำนาจทั่วไปมาบังคับได้
ซึ่งอำนาจในการสั่งซื้อสั่งจ้างโดยวิธีสอบราคาตามระเบียบฉบับดังกล่าว ตั้งแต่ข้อ ๓๓
ถึงข้อ ๓๖ ไม่มีข้อใดระบุไว้อย่างชัดเจนว่า ผู้มีอำนาจในการสั่งซื้อหรือสั่งจ้างมีอำนาจ
ยกเลิกการสอบราคาได้ แต่ผู้มีอำนาจในการสั่งซื้อหรือสั่งจ้างจะต้องสั่งการตามความเห็น
ของคณะกรรมการเปิดซองสอบราคา กล่าวคือ หากคณะกรรมการเปิดซองสอบราคา
ได้ดำเนินการจนถึงขั้นตอนสุดท้ายตามข้อ ๓๕ (๕) ของระเบียบฉบับนี้ โดยได้รายงาน
ผลการพิจารณาและความเห็น พร้อมด้วยเอกสารที่รับไว้ทั้งหมดต่อผู้มีอำนาจสั่งซื้อ
หรือสั่งจ้างแล้ว ผู้มีอำนาจสั่งซื้อหรือสั่งจ้างจะต้องสั่งการตามความเห็นของคณะกรรมการ
เปิดซองสอบราคาเท่านั้น ไม่อาจสั่งการเป็นอย่างอื่นได้ กรณีที่ผู้มีอำนาจสั่งซื้อหรือสั่งจ้าง
จะสั่งยกเลิกการสอบราคาตามข้อ ๓๖ (๓) ของระเบียบฉบับดังกล่าวได้นั้น จะกระทำได้
ต่อเมื่อคณะกรรมการเปิดซองสอบราคาได้เสนอความเห็นให้ยกเลิกการสอบราคาเท่านั้น
ผู้มีอำนาจสั่งซื้อหรือสั่งจ้างไม่อาจกระทำตามลำพังแต่เพียงผู้เดียวได้ สำหรับข้อ ๕.๕
ของเอกสารสอบราคาจ้าง เลขที่ ๓๕/๒๕๔๑ นั้น กำหนดให้ผู้ถูกฟ้องคดีมีอำนาจยกเลิก
การสอบราคาได้เพื่อประโยชน์ของทางราชการเท่านั้น ซึ่งในกรณีนี้ผู้ฟ้องคดีได้ยินยอม
ลดราคาค่าจ้างหมากก่อสร้างคุระบายน้ำถนนประชานุทิศ ๖ ลงตามที่คณะกรรมการเปิดซองสอบราคา
ได้ต่อรองราคาลงแล้ว จึงถือว่าเป็นประโยชน์แก่ทางราชการแล้ว ผู้ถูกฟ้องคดีจึงไม่มีอำนาจ
ที่จะสั่งยกเลิกการสอบราคาจ้างฯ ได้อีก อีกทั้งข้อ ๕.๑ ของเอกสารสอบราคาจ้าง เลขที่ ๓๕/๒๕๔๑
ยังได้ระบุไว้อย่างชัดเจนว่าในการสอบราคาครั้งนี้ผู้ถูกฟ้องคดีจะพิจารณาตัดสินด้วยราคารวม
แต่ละรายการ โดยยึดถือรายการประมาณการของเทศบาลเป็นเกณฑ์ตามมติคณะรัฐมนตรี

/ซึ่งแสดง...

ซึ่งแสดงให้เห็นโดยชัดแจ้งว่า ผู้ถูกฟ้องคดีจะใช้ราคาประมาณการแต่ละรายการของเทศบาล เป็นหลักในการพิจารณาเป็นสำคัญ จึงไม่จำเป็นจะต้องมีผู้เสนอราคารายอื่นมาเปรียบเทียบ ราคาแต่ประการใด อันตรงกับระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหาร ราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๓๕ (๔) ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีมีคำสั่งให้ยกเลิก ทำการสอบราคาใหม่โดยให้เหตุผลประกอบว่าการเสนอราคาขายเดียวไม่สามารถเปรียบเทียบราคาได้ หากมีการเปิดสอบราคาใหม่ย่อมมีการแข่งขันอาจทำให้ได้ราคาที่ต่ำกว่าราคา ที่ผู้ฟ้องคดียินยอมให้ก็ได้ นั้น ย่อมแสดงให้เห็นว่าผู้ถูกฟ้องคดีไม่ปฏิบัติตามข้อ ๕.๑ ของเอกสารสอบราคาจ้าง เลขที่ ๓๕/๒๕๔๑ ดังกล่าว นอกจากนี้ ผู้ถูกฟ้องคดียังได้ทำการ ว่าจ้างผู้รับเหมารายอื่นทำการก่อสร้างคูระบายน้ำถนนประชาอุทิศ ๖ เสร็จเรียบร้อยแล้ว ก่อนวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๔๔ อันเป็นวันที่ศาลปกครองชั้นต้นได้นัดไต่สวนคู่กรณี แต่ผู้ถูกฟ้องคดีไม่ได้นำเอกสารสัญญามาแสดงเป็นหลักฐานต่อศาลปกครองชั้นต้นว่า การเปิดสอบราคาใหม่มีผู้เสนอราคาก็ราย วงเงินค่าจ้างเท่าใด ราคาต่ำกว่าราคาที่ผู้ฟ้องคดี เสนอเป็นจำนวนเท่าใด เป็นประโยชน์แก่ทางราชการมากน้อยเพียงใด และคุ้มกับเวลา ที่เสียไปและความเดือดร้อนของราษฎรหรือไม่ ประกอบกับ หากความเห็นของคณะกรรมการ เปิดของสอบราคาซึ่งปฏิบัติตามหน้าที่ที่ถูกต้องตามระเบียบปฏิบัติของทางราชการไม่มีความหมายแต่ประการใดก็ไม่จำเป็นต้องมีคณะกรรมการชุดต่าง ๆ เพราะจะทำให้เสียเวลา และไม่โปร่งใส และในการสอบราคาครั้งนี้คณะกรรมการเปิดของสอบราคาและผู้ฟ้องคดี ได้ทำบันทึกตกลงลดราคาจ้างเหมาก่อสร้างคูระบายน้ำฯ ไว้ต่อกันแล้ว จึงย่อมมีผลผูกพัน ตามกฎหมาย ก่อให้เกิดนิติสัมพันธ์ขึ้นระหว่างผู้ฟ้องคดีกับผู้ถูกฟ้องคดี ไม่ใช่เป็นเพียง คำเสนอแสดงเจตนาฝ่ายเดียวตามความเห็นของศาลปกครองชั้นต้น อีกทั้งอำนาจในการ สั่งซื้อสั่งจ้างตามข้อ ๕๗ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหาร ราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๓๕ ยังเป็นอำนาจเกี่ยวกับวงเงินในการสั่งซื้อหรือสั่งจ้าง มิใช่อำนาจในการยกเลิกการสอบราคาแต่ประการใด ดังนั้น คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีจึงเป็น คำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายและเป็นการละเมิดต่อผู้ฟ้องคดี ขอให้ศาลปกครองสูงสุด มีคำพิพากษากลับคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น โดยพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้

/คำเสียหาย...

ค่าเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดีเป็นจำนวนเงิน ๑๑๓,๒๕๗.๓๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ เจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีนำเรื่องนี้มาร้องทุกข์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ จนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น

ผู้ถูกฟ้องคดีแก้อุทธรณ์ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีได้ตั้งงบประมาณรายจ่ายโครงการก่อสร้างคูระบายน้ำถนนประชาอุทิศ ๖ ไร่ในเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๑ จึงเป็นเงินรายได้ตามข้อ ๕๗ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยได้ตั้งงบประมาณไว้เป็นเงิน ๑,๒๕๐,๐๐๐ บาท จึงต้องดำเนินการตามระเบียบดังกล่าว โดยวิธีสอบราคา ซึ่งในการดำเนินการจ้างเหมาก่อสร้างคูระบายน้ำฯ จะต้องแต่งตั้งคณะกรรมการเปิดซอง สอบราคา และคณะกรรมการตรวจการจ้าง ตามระเบียบดังกล่าว โดยคณะกรรมการเปิดซอง สอบราคาต้องปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามที่กำหนดในข้อ ๓๓ ถึงข้อ ๓๖ ของระเบียบฉบับนี้ โดยรายงานผลการปฏิบัติงานต่อนายกเทศมนตรีในฐานะหัวหน้าฝ่ายบริหารของหน่วยการบริหาร ราชการส่วนท้องถิ่นเพื่อพิจารณาสั่งซื้อหรือสั่งจ้างตามอำนาจหน้าที่ ส่วนการที่จะสั่งซื้อ หรือสั่งจ้างหรือไม่ เป็นอำนาจดุลพินิจของนายกเทศมนตรีโดยเด็ดขาด ผลการพิจารณา ของคณะกรรมการเปิดซองสอบราคาที่เสนอต่อนายกเทศมนตรีเป็นเพียงความเห็น เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบดุลพินิจในการสั่งซื้อหรือสั่งจ้างของนายกเทศมนตรีเท่านั้น นายกเทศมนตรีไม่ต้องผูกพันที่จะต้องสั่งการตามความเห็นของคณะกรรมการเปิดซอง สอบราคาที่เสนอแต่อย่างใด แต่สามารถพิจารณาแตกต่างไปจากที่คณะกรรมการเปิดซอง สอบราคาเสนอมาตามอำนาจหน้าที่ที่มีอยู่ได้ กรณีข้อ ๓๖ (๓) ของระเบียบฉบับดังกล่าว ซึ่งกำหนดให้อำนาจผู้ถูกฟ้องคดีในการยกเลิกการสอบราคาได้เมื่อคณะกรรมการเปิดซอง สอบราคาได้ต่อรองราคาจากผู้เสนอราคาที่สูงกว่าวงเงินในการจัดซื้อหรือจัดจ้างลงมาแล้ว แต่ไม่ได้ผล นั้น ถึงแม้ว่าจะได้มีการกำหนดขั้นตอนวิธีปฏิบัติในการยกเลิกการสอบราคา โดยกำหนดว่าต้องมีการเสนอความเห็นจากคณะกรรมการเปิดซองสอบราคาไว้ก็ตาม แต่หากคณะกรรมการเปิดซองสอบราคาไม่ได้เสนอความเห็นว่าจะยกเลิกการสอบราคา ในครั้งนั้น ก็ไม่เป็นการตัดอำนาจของผู้สั่งจ้างที่อาจพิจารณาเห็นสมควรให้ยกเลิก

/การสอบ...

การสอบราคาได้ ซึ่งเป็นกรณีที่สามารถกระทำได้โดยชอบตามอำนาจทั่วไปที่มีอยู่ อีกทั้ง นอกจากอำนาจในการยกเลิกการสอบราคาตามข้อ ๕๗ ของระเบียบดังกล่าวแล้ว ผู้ถูกฟ้องคดี ยังมีอำนาจตามข้อ ๕.๕ ของเอกสารสอบราคาจ้าง เลขที่ ๓๕/๒๕๔๑ ที่ระบุให้ผู้ถูกฟ้องคดี ทรงไว้ซึ่งสิทธิที่จะไม่รับราคาต่ำสุดหรือราคาหนึ่งราคาใดหรือราคาทั้งหมดก็ได้ และอาจเลือก พิจารณาจ้างในจำนวนหรือขนาดหรือเฉพาะรายการใดรายการหนึ่ง หรืออาจยกเลิก การสอบราคาโดยไม่ต้องพิจารณาจัดจ้างเลยก็ได้ สุดแต่จะพิจารณา ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ ของทางราชการเป็นสำคัญ และผู้ฟ้องคดีได้รับรองไว้ในใบเสนอราคาแล้วว่า ได้ตรวจสอบ เงื่อนไขต่าง ๆ ในเอกสารสอบราคาจ้างแล้ว โดยได้ยอมรับข้อกำหนดและเงื่อนไขในเอกสาร สอบราคาจ้างนั้นแล้ว ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีใช้ดุลพินิจในการไม่สั่งจ้างและสั่งยกเลิก การสอบราคา จึงเป็นสิทธิของผู้ถูกฟ้องคดีที่สามารถกระทำได้โดยชอบด้วยกฎหมาย นอกจากนี้ การที่ผู้ถูกฟ้องคดีสั่งยกเลิกการสอบราคาดังกล่าวก็เพื่อให้มีการเปิดสอบราคาใหม่ จึงอยู่ในหลักเกณฑ์เพื่อประโยชน์ของทางราชการเป็นสำคัญ เพราะถึงแม้ผู้ฟ้องคดีจะยินยอม ลดราคาลงต่ำกว่างบประมาณแล้วก็ตาม แต่เป็นการเสนอราคาเพียงรายเดียวจึงไม่สามารถ ทำการเปรียบเทียบราคาได้ โดยหากมีการเปิดสอบราคาใหม่อาจทำให้ได้ราคาต่ำกว่า ที่ผู้ฟ้องคดียอมลดให้ก็ได้ อันจะเป็นประโยชน์แก่ทางราชการมากกว่า สำหรับข้อ ๕.๑ ของเอกสารสอบราคาจ้าง เลขที่ ๓๕/๒๕๔๑ ซึ่งกำหนดว่า ผู้ถูกฟ้องคดีจะพิจารณาตัดสิน ด้วยราคารวมแต่ละรายการโดยยึดถือรายการประมาณการของเทศบาลเป็นเกณฑ์ตาม มติคณะรัฐมนตรีนั้น เป็นเพียงหลักเกณฑ์ในการพิจารณาข้อหนึ่งเท่านั้น โดยต้องพิจารณา จากองค์ประกอบอื่น ๆ เช่น คุณสมบัติหรือเอกสารที่ยื่นเสนอมาด้วยว่าถูกต้องหรือไม่ และหากราคาที่เสนอมาสูงกว่าประมาณราคาของเทศบาล คณะกรรมการเปิดซองสอบราคา สามารถต่อรองกับผู้เสนอราคาให้ลดราคาลงมาให้ไม่สูงกว่ารายการประมาณราคาของเทศบาล ที่กำหนดไว้เป็นเกณฑ์ได้ แล้วเสนอผลการพิจารณาต่อนายกเทศมนตรีเพื่อพิจารณา ใช้อำนาจในการสั่งซื้อหรือสั่งจ้างหรือไม่ต่อไป กรณีข้อ ๕๗ ของระเบียบฉบับนี้ เป็นเรื่อง การกำหนดตัวผู้มีอำนาจในการสั่งซื้อสั่งจ้างมิใช่การกำหนดวงเงินที่จะจัดซื้อจัดจ้าง แต่อย่างใด โดยงบประมาณในโครงการก่อสร้างคูระบายน้ำฯ เป็นเงินที่มาจากงบประมาณ

/รายจ่าย...

รายจ่ายของผู้ผูกฟองคัตที่กำหนดไว้ในเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๑ จึงเป็นอำนาจของนายกเทศมนตรีในฐานะหัวหน้าฝ่ายบริหารของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นเป็นผู้มีอำนาจสั่งซื้อหรือสั่งจ้างได้ นอกจากนี้ การที่ผู้ผูกคัตได้ทำบันทึก รายละเอียดการลดราคาไว้ท้ายใบเสนอราคา นั้น ถือเป็นคำเสนอของผู้ผูกคัต เพียงฝ่ายเดียวเท่านั้น ยังไม่ก่อให้เกิดนิติสัมพันธ์ใดๆ ขึ้นระหว่างผู้ผูกคัตกับผู้ผูกคัต และการที่ผู้ผูกคัตได้ออกประกาศสอบราคาจ้างเหมาก่อสร้างคูระบายน้ำฯ เป็นเพียง คำเชิญชวนให้ผู้สนใจทำงานดังกล่าวเข้ามาเสนอราคากับผู้ผูกคัต ใบเสนอราคา จึงถือเป็นเพียงคำเสนอของผู้ผูกคัต และการต่อรองราคาของคณะกรรมการเปิดของ สอบราคายังอยู่ในขั้นตอนของการเสนอราคา อันเป็นการแสดงเจตนาทำคำเสนอ ของผู้ผูกคัตเพียงฝ่ายเดียวเท่านั้น ยังไม่เกิดเป็นสัญญาขึ้นจนกว่าผู้ผูกคัตจะได้ สมองรับคำเสนอนั้นและมีการทำสัญญาจ้างให้ถูกต้องก่อน อีกทั้งการที่จะถือได้ว่าผู้ผูกคัต แสดงเจตนาสนองรับคำเสนอของผู้ผูกคัตนั้นจะต้องเป็นการแสดงเจตนาของนายกเทศมนตรี เท่านั้น คณะกรรมการเปิดของสอบราคาไม่ได้มีฐานะเป็นตัวแทนของเทศบาลที่จะ แสดงเจตนาตอบรับคำเสนอของผู้ผูกคัตได้ ดังนั้น การที่ผู้ผูกคัตส่งยกเลิกการสอบราคา ดังกล่าว จึงเป็นไปโดยชอบแล้ว มิได้กระทำโดยละเมิดหรือก่อให้เกิดความเสียหาย แก่ผู้ผูกคัตแต่อย่างใด ผู้ผูกคัตจึงไม่ต้องชดใช้เงินให้แก่ผู้ผูกคัตตามที่เรียกร้อง ขอให้ ศาลปกครองสูงสุดพิพากษายกอุทธรณ์ของผู้ผูกคัต

ผู้ผูกคัตคัดค้านคำแก้อุทธรณ์ว่า จากเอกสารท้ายคำแก้อุทธรณ์ของผู้ผูกคัต ปรากฏข้อเท็จจริงซึ่งผู้ผูกคัตไม่เคยทราบมาก่อนว่าผู้ผูกคัตได้เปลี่ยนวิธีดำเนินการ จัดจ้างจากวิธีสอบราคาเป็นวิธีพิเศษ ซึ่งการที่ผู้ผูกคัตโอนมติให้เปลี่ยนวิธีการจ้าง จากวิธีสอบราคาเป็นวิธีพิเศษเมื่อวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๔๒ ทำให้ทางราชการขาดรายได้ จากการขายเอกสารสอบราคา ขาดการแข่งขันในการเสนอราคา และเสียประโยชน์ที่อาจจะมี ผู้สนใจรายอื่นขอซื้อเอกสารสอบราคาเพิ่มขึ้น ซึ่งอาจมีผู้เสนอราคาต่ำกว่าราคาที่ห้ามหุ้นส่วนจำกัด ชนพลการโยธา เสนอและยินยอมลดราคาลงให้ตามที่คณะกรรมการจัดจ้างโดยวิธีพิเศษ ต่อดอรรคาลงก็ได้ อีกทั้งราคาที่ห้ามหุ้นส่วนจำกัด ชนพลการโยธา ยินยอมลดราคาลง

/ให้ใน...

ให้ในราคา ๙๔๘,๐๐๐ บาท ยังเป็นราคาที่ต่ำกว่าที่ผู้ฟ้องคดีเคยเสนอและลดราคาลงให้เพียง ๘๐๐ บาท เท่านั้น ในขณะที่ห้างหุ้นส่วนจำกัด ธนพลการโยธา ไม่ต้องจ่ายเงินค่าซื้อเอกสารสอบราคาชุดละ ๒,๕๐๐ บาท ทำให้ทางราชการเสียประโยชน์เป็นจำนวนเงิน ๒,๕๐๐ บาท ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีอ้างว่าอาจมีผู้เสนอรายอื่นเสนอราคาต่ำกว่าราคาที่ผู้ฟ้องคดียื่นตีลดราคาลงให้อันจะเป็นประโยชน์แก่ทางราชการจึงเป็นการกล่าวอ้างลอยๆ ไม่มีเหตุผลสนับสนุน เพราะเมื่อปฏิบัติจริงผู้ถูกฟ้องคดีกลับทำให้ทางราชการเสียประโยชน์ นอกจากนี้ การดำเนินการจัดจ้างก่อสร้างคุระบายน้ำถนนประชาอุทิศ ๖ โดยวิธีพิเศษดังกล่าวยังมีการปฏิบัติที่ไม่ชอบหลายประการ กล่าวคือ มีการอ้างเอาความเดือดร้อนของประชาชนมาเป็นเหตุผลของการจัดจ้างโดยวิธีพิเศษ อีกทั้งไม่ปรากฏรายชื่อของห้างหุ้นส่วนจำกัด บัดตานี หินอ่อน และห้างหุ้นส่วนจำกัด เขาวลิต บัดตานี ก่อสร้าง ซึ่งเคยซื้อเอกสารการสอบราคาครั้งที่ ๑ เข้ายื่นเอกสารเสนอราคาด้วย ไม่มีรายละเอียดของห้างหุ้นส่วนจำกัด ธนเศรษฐกรว่าเสนอราคาอย่างไร เอกสารถูกต้องหรือไม่ ในการต่อรองราคาคณะกรรมการจัดจ้างโดยวิธีพิเศษได้ยึดเอาราคาที่ผู้ฟ้องคดีเคยเสนอและยินยอมลดลงให้เป็นเกณฑ์ในการพิจารณา จึงเห็นได้ว่าราคาที่ผู้ฟ้องคดีเสนอและยินยอมลดลงให้เป็นราคาที่เหมาะสมและถูกต้องแล้ว ใบเสนอราคาของห้างหุ้นส่วนจำกัด ธนพลการโยธา กำหนดงานแล้วเสร็จ ๑๘๐ วัน โดยไม่กำหนดวันเข้าทำสัญญาจ้าง ไม่กำหนดจำนวนร้อยละของหลักประกันสัญญาจ้าง อันเป็นการผิดเงื่อนไขของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๓๕ ถึง ๓ รายการในเอกสารซึ่งห้างหุ้นส่วนจำกัด ธนพลการโยธา ยื่นตีลดราคาลงเหลือ ๙๔๘,๐๐๐ บาท กำหนดงานแล้วเสร็จไว้ ๑๒๐ วัน ซึ่งแต่เดิมเคยเสนอไว้ ๑๘๐ วัน โดยคณะกรรมการจัดจ้างโดยวิธีพิเศษยินยอมให้แก้ไขกำหนดวันแล้วเสร็จอันเป็นการผิดเงื่อนไข แต่ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๒ กลับมีการอนุมัติให้แก้ไขวันทำงานแล้วเสร็จเป็น ๑๘๐ วัน ซึ่งเป็นการอนุมัติย้อนหลังวันเสนอราคา ๗ วัน เพื่อช่วยให้ใบเสนอราคามีความถูกต้อง และเพื่อให้ตนพ้นผิดจากการปฏิบัติหน้าที่ ทำงานผิดพลาด บกพร่องและประมาทอย่างร้ายแรงในการพิจารณาเสนอความเห็นจ้างห้างหุ้นส่วนจำกัด ธนพลการโยธา ทั้ง ๆ ที่ใบเสนอราคามีข้อผิดพลาด

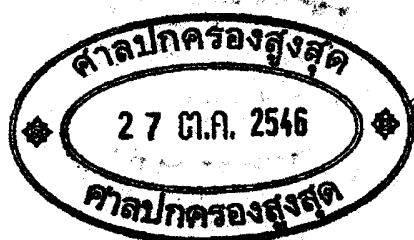
/ถึง ๓ รายการ...

ถึง ๓ รายการ อันเป็นเงื่อนไขสำคัญของการสั่งซื้อสิ่งจ้าง ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยจะต้องไม่พิจารณา ใบนเสนอราคาตั้งแต่ต้น อีกทั้งราคาที่ห้างหุ้นส่วนจำกัด ธนพลการโยธา ยินยอมลดลงให้เหลือ ๙๔๘,๐๐๐ บาท ซึ่งต่ำกว่าราคาของผู้ฟ้องคดีเคยเสนอเพียง ๘๐๐ บาท จึงเป็นจำนวนที่น้อยมาก เกือบหาค่ามิได้เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับความเดือดร้อนของประชาชนที่เกิดจากน้ำท่วมซึ่ง ตามที่ผู้ถูกฟ้องคดีนำมากล่าวอ้างในการจัดจ้างโดยวิธีพิเศษและเวลาที่เสียไปอีก ๑ ปี รวมทั้งทางราชการยังต้องเสี่ยงงบประมาณในการบำรุงซ่อมแซมอีกด้วย จึงนับว่าเป็น ความเสียหายของทางราชการมากกว่าประโยชน์ที่ได้รับจากเงิน ๘๐๐ บาท การใช้ดุลพินิจ ของผู้ถูกฟ้องคดีในการสั่งยกเลิกการสอบราคาดังกล่าวจึงเป็นการใช้ดุลพินิจที่ไม่ชอบ ไม่โปร่งใส อันเป็นการจงใจกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดี

ศาลปกครองสูงสุดออกนั่งพิจารณาคดีเมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๔๖ โดยได้รับฟังสรุปข้อเท็จจริงของตุลาการเจ้าของสำนวน และคำชี้แจงด้วยวาจาประกอบ คำแถลงการณ์ของตุลาการผู้แถลงคดี

ศาลปกครองสูงสุดได้ตรวจพิจารณาเอกสารทั้งหมดในสำนวนคดี กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ฯลฯ ที่เกี่ยวข้องประกอบแล้ว

ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า เมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๔๑ ผู้ถูกฟ้องคดีได้ออกประกาศ เทศบาลเมืองปัตตานี เรื่อง สอบราคาจ้างเหมาก่อสร้างคูระบายน้ำถนนประชาอุทิศ ๖ ขนาดคูระบายน้ำกว้าง ๐.๔๐ เมตร ยาว ๓๔๔ เมตร เริ่มจากบ้านเลขที่ ๑/๒๓ ถึงเลขที่ ๙/๓๒ ทั้ง ๒ ฝั่ง โดยกำหนดให้ผู้สนใจติดต่อขอซื้อเอกสารสอบราคาได้ระหว่างวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๔๑ ถึงวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๔๑ ในราคาชุดละ ๒,๕๐๐ บาท กำหนดยื่นซองสอบราคา ตั้งแต่วันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๔๑ ถึงวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๔๑ และกำหนดเปิดซอง สอบราคาในวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๔๑ เวลา ๑๔.๐๐ นาฬิกา ในกรณีนี้ มีผู้ซื้อเอกสาร สอบราคาจำนวน ๓ ราย คือ ห้างหุ้นส่วนจำกัด ปัตตานีหินอ่อน ห้างหุ้นส่วนจำกัด เซาวลิต ปัตตานีก่อสร้าง และผู้ฟ้องคดี แต่มีผู้ยื่นซองสอบราคาเพียงรายเดียว คือ ผู้ฟ้องคดี

/โดยผู้ฟ้องคดี...

โดยผู้ฟ้องคดีได้เสนอราคาค่าจ้างเหมาก่อสร้างคูระบายน้ำฯ เป็นเงิน ๑,๒๔๗,๕๓๘.๕๕ บาท ซึ่งเป็นราคาที่ได้รวมภาษีมูลค่าเพิ่มจำนวน ๑๓๓,๔๑๒.๖๐ บาท ตลอดจนภาษีอากรอื่น ๆ และค่าใช้จ่ายทั้งปวงไว้ด้วยแล้ว ต่อมา เมื่อถึงกำหนดวันเปิดซองสอบราคา คณะกรรมการเปิดซองสอบราคาได้ขอเลื่อนวันเปิดซองสอบราคาไปเป็นวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๔๑ เวลา ๑๕.๐๐ นาฬิกา และได้ทำการเปิดซองสอบราคาในวันและเวลาที่ขอเลื่อนออกไปดังกล่าว โดยคณะกรรมการเปิดซองสอบราคาได้ทำการตรวจสอบคุณสมบัติและรายการเอกสารของผู้ฟ้องคดีแล้ว ปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีมีคุณสมบัติและยื่นเอกสารหลักฐานการเสนอราคาถูกต้องครบถ้วนตามเอกสารสอบราคาจ้าง เลขที่ ๓๕/๒๕๔๑ คณะกรรมการเปิดซองสอบราคาจึงทำการเปิดซองใบเสนอราคาของผู้ฟ้องคดีโดยเปรียบเทียบราคาตามลำดับรายการกับราคากลางและได้ทำการต่อรองราคาลงอีก ซึ่งผู้ฟ้องคดียินดีลลดให้คงเหลือราคาที่เสนอ ๘๔๘,๘๐๐ บาท ซึ่งราคาที่ลดให้ดังกล่าวเป็นราคาที่ต่ำกว่าราคากลางที่กำหนดไว้ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท และต่ำกว่าวงงบประมาณที่ตั้งไว้ ๑,๒๕๐,๐๐๐ บาท และได้ทำบันทึกการตกลงลดราคาไว้เป็นลายลักษณ์อักษรทำยบันทึกของคณะกรรมการเปิดซองสอบราคาพร้อมประทับตราและลงนามไว้เป็นหลักฐาน โดยคณะกรรมการเปิดซองสอบราคาได้บันทึกเสนอว่าราคาตามที่ผู้ฟ้องคดียินดีลลดให้เป็นราคาที่เหมาะสม ต่อมา เมื่อวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๔๑ นายกเทศมนตรีเมืองปัตตานีได้พิจารณาเรื่องดังกล่าวแล้ว มีคำสั่งให้ยกเลิกการสอบราคาจ้างเหมาก่อสร้างคูระบายน้ำดังกล่าวและให้ทำการสอบราคาใหม่ โดยมีได้ระบุเหตุผลของการสั่งยกเลิกการสอบราคา ซึ่งผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือ ที่ จสร. ๖๒/๒๕๔๑ ลงวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๔๑ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีขอให้ยืนยันการสั่งยกเลิกการสอบราคาเป็นหนังสือภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือ และมีหนังสือ ที่ จสร. ๖๕/๒๕๔๑ ลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๔๑ ร้องขอความเป็นธรรมต่อผู้ว่าราชการจังหวัดปัตตานี โดยขอให้มีคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีเรียกผู้ฟ้องคดีเข้าทำสัญญา หลังจากนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีได้มีหนังสือ ที่ ปน ๕๒๐๐๒/๓๓๑๓ ลงวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๔๑ แจ้งผู้ฟ้องคดีว่า เนื่องจากการสอบราคาครั้งนี้มีผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ยื่นเสนอราคาเพียงรายเดียว ผู้มีอำนาจในการสั่งจ้างจึงสั่งให้ยกเลิกการสอบราคา ซึ่งผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือ ที่ จสร. ๖๖/๒๕๔๑ ลงวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๔๑

/ขอให้...

ขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีทบทวนการพิจารณาดังกล่าว โดยในวันเดียวกันนั้นผู้ถูกฟ้องคดีได้ออกประกาศเทศบาลเมืองปัตตานียกเลิกการสอบราคาจ้างเหมาก่อสร้างคูระบายน้ำถนนประชาอุทิศ ๖ ตามประกาศสอบราคาฉบับลงวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๑ ต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีได้มีหนังสือ ที่ ปน ๕๒๐๐๒/๔๐๖๑ ลงวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๑ รายงานต่อผู้ว่าราชการจังหวัดปัตตานีว่า ผู้ถูกฟ้องคดีพิจารณาแล้วเห็นว่ามีผู้มาซื้อเอกสารสอบราคาจำนวน ๓ ราย แต่มายื่นซองเสนอราคาเพียงรายเดียวทำให้ไม่สามารถเปรียบเทียบราคาได้จึงพิจารณาสั่งยกเลิกการสอบราคา โดยอาศัยข้อ ๔๔ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยอนุโลม หลังจากนั้น จังหวัดปัตตานีได้มีหนังสือ ที่ ปน ๐๐๑๘/๔๗๗ ลงวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๕๒ แจ้งความเห็นของผู้ถูกฟ้องคดีดังกล่าวแก่ผู้ฟ้องคดีและแจ้งว่า การดำเนินการของผู้ถูกฟ้องคดีชอบด้วยระเบียบดังกล่าวแล้ว ซึ่งผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือ ที่ จสร. ๐๓/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๒ อุทธรณ์ผลการพิจารณาไปยังจังหวัดปัตตานี หลังจากนั้น เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๒ ผู้ถูกฟ้องคดีได้ออกประกาศเทศบาลเมืองปัตตานี เรื่อง สอบราคาจ้างเหมาก่อสร้างคูระบายน้ำถนนประชาอุทิศ ๖ ครั้งที่ ๒ และในวันเดียวกันนั้นผู้ถูกฟ้องคดีได้มีหนังสือ ที่ ปน ๕๒๐๐๒/๒๐๖ ส่งประกาศสอบราคาจ้างเหมาก่อสร้างคูระบายน้ำครั้งที่ ๒ ให้ผู้ฟ้องคดี ซึ่งผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือ ที่ จสร. ๐๔/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีขอให้ระงับการดำเนินการสอบราคาจ้างเหมาก่อสร้างคูระบายน้ำครั้งที่ ๒ โดยในวันเดียวกันนั้นผู้ถูกฟ้องคดีได้ออกประกาศเทศบาลเมืองปัตตานียกเลิกประกาศสอบราคาจ้างเหมาก่อสร้างคูระบายน้ำ ครั้งที่ ๒ ดังกล่าว หลังจากนั้น ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือ ที่ จสร. ๐๘/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๕๒ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีขอให้ชดใช้ค่าเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดีเป็นจำนวนเงิน ๑๑๖,๒๒๒.๔๖ บาทพร้อมดอกเบี้ยภายใน ๓๐ วัน นับแต่ได้รับหนังสือ โดยแยกเป็นค่าซื้อเอกสารสอบราคา ๒,๕๐๐ บาท ค่าจ้างวิศวกรคำนวณราคา ๕,๐๐๐ บาท ค่าไร่ที่ควรจะได้รับ ๙๘,๘๓๖.๖๐ บาท และค่าภาษีมูลค่าเพิ่มร้อยละ ๑๐ จากกำไร ๙,๘๘๓.๘๖ บาท และมีหนังสือ ที่ จสร. ๑๓/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๕๒ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดปัตตานีขอให้เร่งรัดสั่งการให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทน

/ให้แก่...

ให้แก่ผู้ฟ้องคดีโดยเร็ว ต่อมา จังหวัดปัตตานีได้มีหนังสือ ที่ ปน ๐๐๑๘/๘๗๘๔ ลงวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๔๒ แจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์แก่ผู้ฟ้องคดีว่า ผู้ถูกฟ้องคดีได้พิจารณา ทบทวนเรื่องนี้แล้วเห็นว่า การที่ได้ดำเนินการไปถูกต้องแล้ว เนื่องจากผู้ถูกฟ้องคดีมีอำนาจ ที่ทรงไว้ซึ่งสิทธิที่จะรับหรือไม่รับราคาต่ำสุด หรือราคาหนึ่งราคาใด หรือราคาที่เสนอทั้งหมด ก็ได้ หรืออาจจะยกเลิกการสอบราคาโดยไม่พิจารณาจัดจ้างก็ได้ ตามหลักเกณฑ์ในประกาศ สอบราคาฯ และการสั่งซื้อสิ่งจ้างเป็นดุลพินิจของผู้สั่งซื้อหรือสั่งจ้าง ตามข้อ ๓๕ (๕) ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๓๕ ส่วนการต่อรองราคาเป็นการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการเปิดซองสอบราคาตามข้อ ๓๖ (๑) ของระเบียบฉบับดังกล่าว แม้ผู้ฟ้องคดีได้ยินยอมลดราคาลงต่ำกว่างบประมาณก็ตาม แต่เป็นการเสนอราคาขายเดี่ยวจึงไม่สามารถเปรียบเทียบราคาได้ หากมีการเปิดให้สอบราคาใหม่ เมื่อมีผู้เสนอราคาหลายรายก็ย่อมมีการแข่งขันอาจทำให้ได้ราคาต่ำกว่าที่ผู้ฟ้องคดี ยอมลดราคาให้ ซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่ทางราชการมากกว่า และการใช้อำนาจตามข้อ ๔๔ ของระเบียบฉบับนี้สั่งยกเลิกการสอบราคาจ้างเหมาก่อสร้างคุระบายน้ำฯ สามารถกระทำได้ เพราะเป็นการนำเอาระเบียบปฏิบัติที่กำหนดไว้สำหรับการจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีประกวดราคา ซึ่งเป็นวิธีปฏิบัติสำหรับการจัดซื้อจัดจ้างของวงเงินที่สูงกว่าและมีวิธีปฏิบัติที่เข้มงวดกว่า มาใช้บังคับ ผู้ฟ้องคดีจึงไม่อาจเรียกค่าเสียหายจากผู้ถูกฟ้องคดีได้ และผู้ถูกฟ้องคดีได้มีหนังสือ ที่ ปน ๕๒๐๐๗/๑๔๐๐ ลงวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๔๒ แจ้งผู้ฟ้องคดีว่า ผู้ถูกฟ้องคดี มีอำนาจตามข้อ ๕.๕ ของเอกสารการสอบราคาจ้าง เลขที่ ๓๕/๒๕๔๑ ที่จะยกเลิก การสอบราคาครั้งนี้ จึงมิได้กระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีแต่ประการใด จึงไม่อาจจ่ายค่าเสียหาย ให้แก่ผู้ฟ้องคดีตามที่เรียกร้องได้ ผู้ฟ้องคดีจึงนำเรื่องนี้มาร้องทุกข์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัย ร้องทุกข์เมื่อวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๔๒ หลังจากผู้ฟ้องคดีได้ยื่นเรื่องร้องทุกข์ต่อคณะกรรมการ วินิจฉัยร้องทุกข์แล้ว กองคลัง เทศบาลเมืองปัตตานี ได้เสนอขออนุมัติต่อผู้ถูกฟ้องคดี เมื่อวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๔๒ เพื่อดำเนินการจ้างเหมาก่อสร้างคุระบายน้ำฯ โดยวิธีพิเศษ โดยให้เหตุผลว่างบประมาณค่าก่อสร้างเป็นงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๑ โดยงบประมาณค่าก่อสร้างที่กันไว้จะสิ้นสุดลงในเดือนกันยายน ๒๕๔๒ อีกทั้งประชาชน

/ในบริเวณ...

ในบริเวณถนนประชาอุทิศ ๖ เตือตร้อนมากเนื่องจากน้ำท่วมขังในบริเวณดังกล่าว หากดำเนินการสอบราคาใหม่เกรงว่าจะเกิดปัญหาในการดำเนินการอีก ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดี ได้อนุมัติให้ดำเนินการจัดจ้างก่อสร้างคูระบายน้ำฯ โดยวิธีพิเศษเมื่อวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๕๒ และได้มีหนังสือ ที่ ปน ๕๒๐๐๒/๒๐๑๗ ลงวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๕๒ แจ้งผู้ฟ้องคดีว่า จะดำเนินการจัดจ้างก่อสร้างคูระบายน้ำฯ โดยวิธีพิเศษ และเชิญผู้ฟ้องคดีไปพบคณะกรรมการจัดจ้าง โดยวิธีพิเศษในวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๕๒ โดยแจ้งว่าผู้ฟ้องคดีเป็นผู้หนึ่งที่มีอาชีพเกี่ยวกับ ด้านนี้และมีผลงานด้านนี้กับเทศบาลหรือราชการด้วยความเรียบร้อย แต่ผู้ฟ้องคดีได้มี หนังสือ ที่ จสร. ๒๖/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๒ แจ้งผู้ถูกฟ้องคดีว่า ไม่อาจ ทำความตกลงใดๆ กับผู้ถูกฟ้องคดีได้อีกเนื่องจากได้ร้องทุกข์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัย ร้องทุกข์แล้ว ผู้ถูกฟ้องคดีจึงมีคำสั่งเมื่อวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๕๒ สั่งให้คณะกรรมการ จัดจ้างโดยวิธีพิเศษรีบดำเนินการสรรหาผู้รับจ้างมาดำเนินการต่อไป ซึ่งคณะกรรมการจัดจ้าง โดยวิธีพิเศษได้เชิญบริษัทห้างร้านที่เคยเป็นคู่สัญญากับผู้ถูกฟ้องคดีมาพบเพื่อเสนอให้ ดำเนินการก่อสร้างคูระบายน้ำดังกล่าว ปรากฏว่า ในวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๕๒ มีห้างหุ้นส่วนจำกัด ธนผลการโยธา และห้างหุ้นส่วนจำกัด ธนเศรษฐกร มาพบคณะกรรมการจัดจ้างโดยวิธีพิเศษ โดยห้างหุ้นส่วนจำกัด ธนผลการโยธา ยื่นเสนอราคาค่าจ้างเหมาก่อสร้างคูระบายน้ำฯ เป็นเงิน ๑,๐๓๗,๘๐๐ บาท อันเป็นราคาที่ต่ำกว่าห้างหุ้นส่วนจำกัด ธนเศรษฐกร ซึ่งคณะกรรมการจัดจ้างโดยวิธีพิเศษพิจารณาแล้วเห็นว่า ห้างหุ้นส่วนจำกัด ธนผลการโยธา มีคุณสมบัติครบถ้วนและเชื่อว่าสามารถดำเนินการก่อสร้างคูระบายน้ำดังกล่าวได้ แต่เนื่องจากราคาที่เสนอยังสูงกว่าราคากลางที่เทศบาลกำหนดและสูงกว่าราคาของผู้ฟ้องคดี ได้เคยยินยอมลดราคาลงให้จึงได้ทำการต่อรองราคา ซึ่งห้างหุ้นส่วนจำกัด ธนผลการโยธา ได้ลดราคาลงให้คงเหลือ ๘๔๘,๐๐๐ บาท ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีได้พิจารณาอนุมัติให้จัดจ้าง ห้างหุ้นส่วนจำกัด ธนผลการโยธา ก่อสร้างคูระบายน้ำฯ โดยวิธีพิเศษ เมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๒ และขณะนี้การก่อสร้างคูระบายน้ำดังกล่าวได้ดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้ว

/คดีมี...

คดีมีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัย ดังนี้

ประเด็นที่ ๑ คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ให้ยกเลิกการสอบราคาจ้างเหมาก่อสร้าง
 คุระบายน้ำถนนประชาอุทิศ ๖ ตามประกาศสอบราคาฉบับลงวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๔๑
 เป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า เมื่อพิจารณาความในข้อ ๑๒ ถึงข้อ ๑๙ ประกอบกับ
 ความในข้อ ๓๒ ถึงข้อ ๕๒ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการ
 บริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๓๕ แล้ว ระเบียบฉบับนี้ได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการ
 ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นไว้ ๕ วิธีด้วยกัน คือ
 (๑) วิธีตกลงราคา (๒) วิธีสอบราคา (๓) วิธีประกวดราคา (๔) วิธีพิเศษ และ (๕) วิธีกรณีพิเศษ
 โดยวิธีดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างในแต่ละวิธีนั้นจะผูกอยู่กับวงเงินที่หน่วยการบริหารราชการ
 ส่วนท้องถิ่นจะใช้ในการจัดซื้อจัดจ้างแต่ละครั้ง กล่าวคือ ถ้าการซื้อการจ้างมีราคาไม่เกิน
 ๕๐,๐๐๐ บาท กำหนดให้ดำเนินการโดยวิธีตกลงราคา ถ้ามีราคาเกิน ๕๐,๐๐๐ บาท แต่ไม่เกิน
 ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท กำหนดให้ดำเนินการโดยวิธีสอบราคา ถ้ามีราคาเกิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท
 กำหนดให้ดำเนินการโดยวิธีประกวดราคา ถ้าเป็นการซื้อการจ้างที่มีราคาเกิน ๕๐,๐๐๐ บาท
 และมีเหตุพิเศษอื่น อาทิ เป็นพัสดุที่ต้องซื้อเร่งด่วนหรืองานที่ต้องกระทำโดยเร่งด่วนหากล่าช้า
 อาจจะเสียหายแก่หน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ให้ดำเนินการโดยวิธีพิเศษได้ และ
 ถ้าเป็นการซื้อหรือการจ้างจากส่วนราชการ หน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหาร
 ราชการส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่นซึ่งมีกฎหมายบัญญัติให้มีฐานะเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น
 หรือรัฐวิสาหกิจ ที่เป็นผู้ผลิตพัสดุหรือทำงานจ้างนั้นเองและนายกรัฐมนตรีนุมัติให้ซื้อ
 หรือจ้างหรือมีกฎหมายหรือมติคณะรัฐมนตรีกำหนดให้ซื้อหรือจ้าง กำหนดให้ดำเนินการ
 โดยวิธีกรณีพิเศษ โดยแต่ละวิธีจะมีความเข้มงวดของหลักเกณฑ์ในการจัดซื้อจัดจ้างลดหลั่น
 และแตกต่างกันโดยขึ้นอยู่กับวงเงินในการจัดซื้อจัดจ้างดังกล่าว ดังนั้น ระเบียบฉบับนี้
 จึงมีเจตนารมณ์เพื่อกำหนดแนวทางในการจัดหาพัสดุ เพื่อป้องกันการทุจริต และเพื่อให้เกิด
 ความโปร่งใสในการจัดหาพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น

/สำหรับ...

สำหรับการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีสอบราคา และโดยวิธีประกวดราคา ในกรณีที่มีผู้เสนอราคาเพียงรายเดียวนั้น ระเบียบฉบับนี้ได้กำหนดหลักเกณฑ์ความเข้มงวดของวิธีปฏิบัติไว้แตกต่างกัน กล่าวคือ วิธีสอบราคากำหนดให้คณะกรรมการเปิดของสอบราคา ดำเนินการเช่นเดียวกับกรณีที่มีผู้เสนอราคาหลายรายโดยอนุโลม โดยให้ตรวจสอบคุณสมบัติของผู้เสนอราคา ใบเสนอราคา แคตตาล็อกหรือแบบรูปและรายการละเอียดว่าถูกต้องตามเงื่อนไขในเอกสารสอบราคาหรือไม่ หากถูกต้องให้พิจารณาคัดเลือกพัสดุหรืองานจ้างของผู้เสนอราคารายนั้น โดยถ้ามีคุณภาพและคุณสมบัติเป็นประโยชน์ต่อหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นให้เสนอซื้อหรือจ้าง และถ้าปรากฏว่าราคาของผู้เสนอราคาตามที่คณะกรรมการเปิดของสอบราคาเห็นสมควรซื้อหรือจ้างสูงกว่าวงเงินที่จะซื้อหรือจ้าง ให้คณะกรรมการเปิดของสอบราคาเรียกผู้เสนอราคารายนั้นมาต่อรองราคาให้ต่ำสุดเท่าที่จะทำได้ หากผู้เสนอราคารายนั้นยอมลดราคาแล้วราคาที่เสนอใหม่ไม่สูงกว่าวงเงินที่จะซื้อหรือจ้างหรือสูงกว่าแต่ส่วนที่สูงกว่านั้นไม่เกินร้อยละ ๑๐ ของวงเงินที่จะซื้อหรือจ้าง หรือต่อรองแล้วไม่ยอมลดราคาลงอีกแต่ส่วนที่สูงกว่าวงเงินที่จะซื้อหรือจ้างนั้นไม่เกินร้อยละ ๑๐ ของวงเงินที่จะซื้อหรือจ้าง ถ้าเห็นว่าราคาดังกล่าวเป็นราคาที่เหมาะสมก็ให้เสนอซื้อหรือจ้างจากผู้เสนอราคารายนั้น ส่วนวิธีประกวดราคานั้น กำหนดให้คณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาโดยปกติให้เสนอผู้ส่งซื้อหรือผู้ส่งจ้างยกเลิกการประกวดราคาครั้งนั้น เว้นแต่คณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาเห็นว่ามิเหตุผลสมควรที่จะดำเนินการต่อไปโดยไม่ต้องยกเลิกการประกวดราคาก็ให้ดำเนินการเช่นเดียวกับกรณีที่มีผู้ยื่นซองประกวดราคาหลายราย ทั้งนี้ ตามข้อ ๓๕ ข้อ ๓๖ ข้อ ๔๓ และข้อ ๔๔ ของระเบียบฉบับดังกล่าว ดังนั้น กรณีที่มีผู้เสนอราคารายเดียว สำหรับการจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีสอบราคาคณะกรรมการเปิดของสอบราคา จึงต้องดำเนินการต่อไปเช่นเดียวกับกรณีที่มีผู้ยื่นซองประกวดราคาหลายราย ส่วนการจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีประกวดราคานั้น คณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาโดยปกติแล้ว จะต้องเสนอให้ผู้ส่งซื้อส่งจ้างยกเลิกการประกวดราคาเสมอ เว้นแต่จะมีเหตุผลสมควรที่จะดำเนินการต่อไป

/กรณี...

กรณีผู้ถูกฟ้องคดีมีคำสั่งให้ยกเลิกการสอบราคาจ้างเหมาก่อสร้างคุระบายน้ำ ถนนประชาอุทิศ ๖ ตามประกาศสอบราคาฉบับลงวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๔๑ จะถือว่าเป็น คำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ นั้น เมื่อพิจารณาความในข้อ ๑๖ ของระเบียบกระทรวง มหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งกำหนดว่า การซื้อหรือการจ้างโดยวิธีสอบราคาถ้าผู้สั่งซื้อหรือผู้สั่งจ้างเห็นสมควรจะสั่งให้ กระทำโดยวิธีที่กำหนดไว้สำหรับวงเงินที่สูงกว่าก็ได้ อีกทั้งข้อ ๒๗ ของระเบียบฉบับเดียวกัน กำหนดว่า ในการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างแต่ละครั้งให้หัวหน้าฝ่ายบริหารของหน่วยการบริหาร ราชการส่วนท้องถิ่นแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นเพื่อปฏิบัติการตามระเบียบนี้ ข้อ ๓๓ (๑๕) ของระเบียบฉบับนี้กำหนดว่า ให้เจ้าหน้าที่พัสดุจัดทำเอกสารสอบราคาโดยให้กำหนด ข้อสงวนสิทธิว่า หน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นจะไม่พิจารณาผู้เสนอราคาที่เป็นผู้ทำงาน ของราชการหรือผู้ทำงานของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น และหน่วยการบริหารราชการ ส่วนท้องถิ่นทรงไว้ซึ่งสิทธิที่จะดซื้อหรือจ้างหรือเลือกซื้อหรือจ้างโดยไม่จำเป็นต้องซื้อ หรือจ้างจากผู้เสนอราคาต่ำสุดเสมอไป รวมทั้งจะพิจารณายกเลิกการสอบราคาและลงโทษ ผู้เสนอราคาเสมือนเป็นผู้ทำงานหากมีเหตุที่เชื่อได้ว่าการเสนอราคากระทำไปโดยไม่สุจริต หรือมีการสมยอมกันในการเสนอราคา ข้อ ๓๕ ของระเบียบฉบับดังกล่าวกำหนดว่า คณะกรรมการเปิดซองสอบราคามีหน้าที่ดังนี้ (๑) เปิดซองใบเสนอราคาและอ่านแจ้งราคา พร้อมบัญชีรายการเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ของผู้เสนอราคาทุกราย โดยเปิดเผยตามวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนด และตรวจสอบรายการเอกสารตามบัญชีของผู้เสนอราคา ทุกราย แล้วให้กรรมการทุกคนลงลายมือชื่อกำกับไว้ในใบเสนอราคาและเอกสารประกอบ ใบเสนอราคาทุกแผ่น (๒) ตรวจสอบคุณสมบัติของผู้เสนอราคา ใบเสนอราคา แคตตาล็อก หรือแบบรูปและรายการละเอียด แล้วคัดเลือกผู้เสนอราคาที่ต้องตามเงื่อนไขในเอกสาร สอบราคา (๓) พิจารณาคัดเลือกพัสดุ หรืองานจ้างของผู้เสนอราคาที่ต้องตาม (๒) ที่มีคุณภาพและคุณสมบัติเป็นประโยชน์ต่อหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น และเสนอให้ซื้อหรือจ้างจากรายที่คัดเลือกไว้แล้ว ซึ่งเสนอราคาต่ำสุด ถ้าปรากฏว่าราคา ของผู้เสนอราคารายที่คณะกรรมการเห็นสมควรซื้อหรือจ้างสูงกว่าวงเงินที่จะซื้อหรือจ้าง

/ให้คณะกรรมการ...

ให้คณะกรรมการเปิดของสอบราคาดำเนินการตามข้อ ๓๖ (๔) ในกรณีที่ที่มีผู้เสนอราคา ถูกต้องตรงตามรายละเอียดและเงื่อนไขที่กำหนดในเอกสารสอบราคาเพียงรายเดียว ให้คณะกรรมการดำเนินการตาม (๓) โดยอนุโลม (๕) ให้คณะกรรมการรายงาน ผลการพิจารณาและความเห็นพร้อมด้วยเอกสารที่ได้รับไว้ทั้งหมดต่อผู้สั่งซื้อหรือ สั่งจ้างเพื่อสั่งการ ข้อ ๓๖ ของระเบียบฉบับเดียวกัน กำหนดว่า การซื้อหรือการจ้างโดยวิธีสอบราคา ที่ปรากฏว่าราคาของผู้เสนอราคาต่ำสุดรายที่คณะกรรมการเห็นสมควรซื้อหรือจ้างตามข้อ ๓๕ (๓) ยังสูงกว่าวงเงินที่จะซื้อหรือจ้างให้คณะกรรมการเปิดของสอบราคาดำเนินการตามลำดับ ดังนี้ (๑) เรียกผู้เสนอราคารายนั้นมาต่อรองราคาให้ต่ำสุดเท่าที่จะทำได้ หากผู้เสนอราคา รายนั้นยอมลดราคาแล้วราคาที่เสนอใหม่ไม่สูงกว่าวงเงินที่จะซื้อหรือจ้าง หรือสูงกว่า แต่ส่วนที่สูงกว่านั้นไม่เกินร้อยละสิบของวงเงินที่จะซื้อหรือจ้าง หรือต่อรองแล้วไม่ยอม ลดราคาลงอีกแต่ส่วนที่สูงกว่าวงเงินที่จะซื้อหรือจ้างนั้นไม่เกินร้อยละสิบของวงเงินที่จะซื้อ หรือจ้าง ถ้าเห็นว่าราคาดังกล่าวเป็นราคาที่เหมาะสมก็ให้เสนอซื้อหรือจ้างจากผู้เสนอราคา รายนั้น (๒) ถ้าดำเนินการตาม (๑) แล้วไม่ได้ผล ให้เรียกผู้เสนอราคาที่คณะกรรมการ เห็นสมควรซื้อหรือจ้างทุกรายตามข้อ ๓๕ (๓) มาต่อรองราคาใหม่พร้อมกันด้วยวิธียื่นของ เสนอราคาภายในกำหนดระยะเวลาอันสมควร หากรายใดไม่มายื่นของให้ถือว่ารายนั้นยินราคา ตามที่เสนอไว้เดิม หากผู้เสนอราคาต่ำสุดในการต่อรองราคาครั้งนี้เสนอราคาไม่สูงกว่าวงเงิน ที่จะซื้อหรือจ้าง หรือสูงกว่าแต่ส่วนที่สูงกว่านั้นไม่เกินร้อยละสิบของวงเงินที่จะซื้อหรือจ้าง ถ้าเห็นว่าราคาดังกล่าวเป็นราคาที่เหมาะสมแล้วก็ให้เสนอซื้อหรือจ้างจากผู้เสนอราคารายนั้น (๓) ถ้าดำเนินการตาม (๒) แล้วไม่ได้ผล ให้เสนอความเห็นต่อผู้สั่งซื้อหรือผู้สั่งจ้าง เพื่อประกอบการใช้ดุลพินิจว่าจะสมควรลดรายการ ลดจำนวนหรือลดเนื้องานหรือขอเงินเพิ่มเติม หรือยกเลิกการสอบราคาเพื่อดำเนินการสอบราคาใหม่ ข้อ ๔๔ ของระเบียบฉบับนี้ กำหนดว่า เมื่อคณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาได้พิจารณาตามข้อ ๔๓ (๑) แล้ว ปรากฏว่ามีผู้เสนอราคารายเดียวหรือมีผู้เสนอราคาหลายรายแต่ถูกต้องตรงตามรายละเอียด และเงื่อนไขที่กำหนดในเอกสารประกวดราคาเพียงรายเดียว โดยปกติให้เสนอผู้สั่งซื้อ หรือผู้สั่งจ้างยกเลิกการประกวดราคานั้น แต่ถ้าคณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคา

/เห็นว่า...

เห็นว่ามิใช่เหตุผลสมควรที่จะดำเนินการต่อไปโดยไม่ต้องยกเลิกการประกวดราคาก็ให้ดำเนินการตามข้อ ๔๓ (๒) โดยอนุโลม และข้อ ๕๗ ของระเบียบดังกล่าว กำหนดว่า การสั่งซื้อหรือสั่งจ้างทุกวิธีที่ใช้จ่ายจากเงินรายได้นอกจากที่กำหนดไว้ในข้อ ๕๘ และ ข้อ ๕๙ ให้หัวหน้าฝ่ายบริหารของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นเป็นผู้มีอำนาจสั่งซื้อหรือสั่งจ้างโดยไม่จำกัดวงเงิน ประกอบกับความในข้อ ๕.๑ ของเอกสารสอบราคาจ้าง เลขที่ ๓๕/๒๕๔๑ ตามประกาศเทศบาลเมืองปัตตานี ฉบับลงวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๔๑ ที่กำหนดว่า ในการสอบราคาครั้งนี้ผู้ถูกฟ้องคดีจะพิจารณาตัดสินด้วยราคารวมแต่ละรายการ โดยยึดถือรายการประมาณการของเทศบาลเป็นเกณฑ์ ตามมติคณะรัฐมนตรี และข้อ ๕.๕ ของเอกสารสอบราคาจ้างฉบับดังกล่าวกำหนดว่า ผู้ถูกฟ้องคดีพึงไว้ซึ่งสิทธิที่จะไม่รับราคาต่ำสุด หรือราคาหนึ่งราคาใดหรือราคาที่เสนอทั้งหมดก็ได้ และอาจพิจารณาเลือกจ้างในจำนวน หรือขนาด หรือเฉพาะรายการหนึ่งรายการใด หรืออาจจะยกเลิกการสอบราคาโดยไม่พิจารณาจัดจ้างเลยก็ได้ที่สุดแต่จะพิจารณา ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ของทางราชการเป็นสำคัญ รวมทั้งผู้ถูกฟ้องคดีจะพิจารณายกเลิกการสอบราคาและลงโทษผู้เสนอราคาเหมือนเป็นผู้ทำงานหากมีเหตุที่เชื่อได้ว่าการเสนอราคากระทำไปโดยไม่สุจริตหรือมีการสมยอมกันในการเสนอราคา แล้ว

ดังนั้น เมื่อข้อเท็จจริงในคดีนี้รับฟังได้ว่าในการสอบราคาจ้างเหมาก่อสร้างคูระบายน้ำ ถนนประชาอุทิศ ๖ ตามประกาศสอบราคา ฉบับลงวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๔๑ มีผู้ซื้อเอกสารสอบราคาจำนวน ๓ ราย คือ ห้างหุ้นส่วนจำกัด ปัตตานีหินอ่อน ห้างหุ้นส่วนจำกัด ชาวลาดปัตตานีก่อสร้าง และผู้ฟ้องคดี แต่มีผู้ฟ้องคดียื่นซองสอบราคาเพียงรายเดียว โดยผู้ฟ้องคดีได้เสนอราคาจ้างเหมาก่อสร้างคูระบายน้ำฯ เป็นเงิน ๑,๒๔๗,๕๓๘.๕๕ บาท ซึ่งเป็นราคาที่ได้รวมภาษีมูลค่าเพิ่มจำนวน ๑๑๓,๔๑๒.๖๐ บาท ตลอดจนภาษีอากรอื่น ๆ และค่าใช้จ่ายทั้งปวงไว้ด้วยแล้ว ซึ่งคณะกรรมการเปิดซองสอบราคาได้ทำการตรวจสอบคุณสมบัติและรายการเอกสารของผู้ฟ้องคดีแล้ว ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีมีคุณสมบัติและยื่นเอกสารหลักฐานการเสนอราคาถูกต้องครบถ้วนตามเอกสารสอบราคาจ้าง เลขที่ ๓๕/๒๕๔๑ คณะกรรมการเปิดซองสอบราคาจึงทำการเปิดซองใบเสนอราคาของผู้ฟ้องคดี

โดยเปรียบเทียบ...

โดยเปรียบเทียบราคาตามลำดับรายการกับราคากลางและได้ทำการต่อรองราคาลงอีก ซึ่งผู้ฟ้องคดียื่นดีลดให้คงเหลือราคาที่เสนอ ๙๔๘,๘๐๐ บาท ซึ่งราคาที่ลดให้ดังกล่าว เป็นราคาที่ต่ำกว่าราคากลางที่กำหนดไว้ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท และต่ำกว่างบประมาณที่ตั้งไว้ ๑,๒๕๐,๐๐๐ บาท โดยได้ทำบันทึกการตกลงลดราคาไว้เป็นลายลักษณ์อักษรทำขึ้นที่ก ของคณะกรรมการเปิดของสอบราคาพร้อมประทับตราและลงนามไว้เป็นสำคัญ และได้รายงาน ผลการพิจารณาและความเห็นพร้อมด้วยเอกสารที่รับไว้ทั้งหมดต่อผู้ถูกฟ้องคดีเพื่อสั่งการ โดยเสนอว่าราคาที่ผู้ฟ้องคดีลดราคาให้เป็นราคาที่เหมาะสม การดำเนินการของคณะกรรมการ เปิดของสอบราคาจึงชอบด้วยข้อ ๓๕ (๔) และ (๕) ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุ ของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๓๕ และชอบด้วยข้อ ๕.๑ ของเอกสาร สอบราคาจ้าง เลขที่ ๓๕/๒๕๔๑ ตามประกาศเทศบาลเมืองปัตตานี ฉบับลงวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๔๑ ดังนั้น แม้อำนาจในการจัดซื้อจัดจ้างจะเป็นอำนาจดุลพินิจของนายกเทศมนตรี เมืองปัตตานีก็ตาม แต่การที่นายกเทศมนตรีเมืองปัตตานีพิจารณาแล้วไม่เห็นชอบด้วย กับความเห็นของคณะกรรมการเปิดของสอบราคาซึ่งได้ดำเนินการโดยถูกต้องตามระเบียบ ดังกล่าว และเอกสารสอบราคาจ้าง เลขที่ ๓๕/๒๕๔๑ โดยมีคำสั่งให้ยกเลิกการสอบราคา การมีคำสั่งให้ยกเลิกการสอบราคาดังกล่าวจะต้องมีเหตุผลเพียงพอที่สามารถแสดงให้เห็น ได้ว่าเป็นการใช้ดุลพินิจโดยชอบ อีกทั้งสามารถชี้แจงได้ว่าความเห็นของคณะกรรมการ เปิดของสอบราคาไม่ชอบอย่างไร ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายที่มุ่งประสงค์ ให้เกิดความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้างและสามารถตรวจสอบได้ เมื่อพิจารณาเหตุผล ของนายกเทศมนตรีเมืองปัตตานีตามที่ได้มีคำสั่งให้ยกเลิกการสอบราคาจ้างหมากก่อสร้าง คูระบายน้ำถนนประชาอุทิศ ๖ ตามประกาศสอบราคาฉบับลงวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๔๑ ที่ว่า เนื่องจากมีผู้ซื้อเอกสารสอบราคาจำนวน ๓ ราย แต่มีผู้มายื่นของสอบราคาเพียงรายเดียว ทำให้ไม่สามารถเปรียบเทียบราคาได้ หากมีการเปิดให้สอบราคาใหม่เมื่อมีผู้เสนอราคา หลายรายย่อมมีการแข่งขันอาจทำให้ได้ราคาต่ำกว่าราคาที่ผู้ฟ้องคดียื่นดีลดราคาให้ ซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่ทางราชการมากกว่า ประกอบกับข้อเท็จจริงซึ่งรับฟังได้ว่า ในการสอบราคาจ้างหมากก่อสร้างคูระบายน้ำฯ ครั้งนี้ ผู้ถูกฟ้องคดีได้รับงบประมาณจ้างเหมา

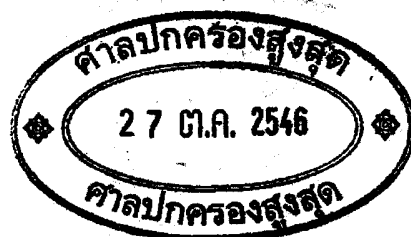
/ก่อสร้าง...

ก่อสร้างจำนวน ๑,๒๕๐,๐๐๐ บาท และได้มีการประมาณราคาก่อสร้างดังกล่าวไว้แล้ว โดยกำหนดราคากลางไว้ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท และได้กำหนดไว้ในข้อ ๕.๑ ของเอกสาร สอบราคาจ้าง เลขที่ ๓๕/๒๕๔๑ ตามประกาศเทศบาลเมืองปัตตานี ฉบับลงวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๔๑ ว่าในการสอบราคาครั้งนี้ผู้ถูกฟ้องคดีจะพิจารณาตัดสินด้วยราคารวมแต่ละราย โดยยึดถือรายการประมาณการของเทศบาลเป็นเกณฑ์ อีกทั้งความในข้อ ๓๕ (๔) ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๓๕ กำหนดว่า ในกรณีที่มีผู้ยื่นของสอบราคาขายเดี่ยวให้คณะกรรมการเปิดของสอบราคา ดำเนินการเช่นเดียวกับกรณีที่มีผู้ยื่นของสอบราคาหลายราย โดยมีได้กำหนดให้คณะกรรมการ เปิดของสอบราคาต้องเสนอผู้สั่งซื้อหรือผู้สั่งจ้างให้ยกเลิกการสอบราคา หากระเบียบ ฉบับดังกล่าวประสงค์จะให้มีการยกเลิกการสอบราคาในกรณีที่มีผู้ยื่นของสอบราคา เพียงรายเดียวย่อมต้องมีการกำหนดหลักเกณฑ์ไว้ตั้งแต่ชั้นของคณะกรรมการเปิดของ สอบราคาแล้ว ทั้งนี้ เทียบเคียงได้จากวิธีประกวดราคาตามข้อ ๔๔ ที่มีการกำหนดว่า หากมีกรณีเช่นนี้โดยปกติให้คณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาต้องเสนอผู้สั่งซื้อ สั่งจ้างเพื่อยกเลิกการประกวดราคา ดังนั้น เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า คณะกรรมการ เปิดของสอบราคาได้ทำการตรวจสอบคุณสมบัติและรายการเอกสารของผู้ฟ้องคดีแล้ว ปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีมีคุณสมบัติและยื่นเอกสารหลักฐานการเสนอราคาถูกต้องครบถ้วน ตามเอกสารสอบราคาจ้าง เลขที่ ๓๕/๒๕๔๑ โดยคณะกรรมการเปิดของสอบราคา ได้พิจารณาราคาตามใบเสนอราคาของผู้ฟ้องคดีโดยทำการเปรียบเทียบราคาตามลำดับ รายการกับราคากลางและได้ทำการต่อรองราคาลงอีก ซึ่งผู้ฟ้องคดียินยอมให้คงเหลือราคา ที่เสนอ ๙๔๘,๘๐๐ บาท ซึ่งราคาและผู้ฟ้องคดียินยอมให้ดังกล่าวเป็นราคาที่ต่ำกว่าราคากลาง ที่กำหนดไว้ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท และต่ำกว่างบประมาณที่ตั้งไว้ ๑,๒๕๐,๐๐๐ บาท ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีมีคำสั่งให้ยกเลิกการสอบราคาดังกล่าวโดยให้เหตุผลว่าไม่สามารถ เปรียบเทียบราคาได้ จึงเป็นการขัดต่อหลักเกณฑ์ของการจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีสอบราคา ตามข้อ ๓๕ (๔) ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหาร ราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๓๕ และเป็นการขัดต่อข้อ ๕.๑ ของเอกสารสอบราคาจ้าง

/เลขที่...

เลขที่ ๓๕/๒๕๔๑ นอกจากนี้ ข้อเท็จจริงในกรณีนี้ยังปรากฏว่า ภายหลังจากที่นายกเทศมนตรีเมืองปัตตานีได้มีคำสั่งเมื่อวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๔๑ ให้ยกเลิกการสอบราคาจ้างเหมาก่อสร้างคูระบายน้ำ ตามประกาศฉบับลงวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๔๑ โดยให้ทำการสอบราคาใหม่ และผู้ถูกฟ้องคดีได้ออกประกาศเทศบาลเมืองปัตตานี เมื่อวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๔๑ ให้ยกเลิกการสอบราคาดังกล่าว ต่อมา เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๔๒ ผู้ถูกฟ้องคดีได้ออกประกาศเทศบาลเมืองปัตตานี กำหนดให้มีการสอบราคาจ้างเหมาก่อสร้างคูระบายน้ำ ถนนประชาอุทิศ ๖ เป็นครั้งที่ ๒ แต่ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีโต้แย้ง ผู้ถูกฟ้องคดีจึงออกประกาศเทศบาลเมืองปัตตานียกเลิกประกาศสอบราคาจ้างเหมาก่อสร้างคูระบายน้ำ ครั้งที่ ๒ ดังกล่าว เมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๒ หลังจากนั้น เมื่อวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๔๒ กองคลังเทศบาลเมืองปัตตานี ได้ทำรายงานเสนอต่อผู้ถูกฟ้องคดีโดยขออนุมัติดำเนินการจ้างเหมาก่อสร้างคูระบายน้ำถนนประชาอุทิศ ๖ โดยวิธีพิเศษ โดยให้เหตุผลว่า งบประมาณก่อสร้างเป็นงบประมาณประจำปีพ.ศ. ๒๕๔๑ โดยงบประมาณค่าก่อสร้างที่กันไว้จะสิ้นสุดลงในเดือนกันยายน ๒๕๔๒ และประชาชนในบริเวณถนนประชาอุทิศ ๖เดือดร้อนมาก เนื่องจากน้ำท่วมขังในบริเวณดังกล่าว หากดำเนินการสอบราคาใหม่เกรงว่าจะเกิดปัญหาในการดำเนินการอีก ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีได้พิจารณาอนุมัติให้ดำเนินการจ้างก่อสร้างคูระบายน้ำถนนประชาอุทิศ ๖ โดยวิธีพิเศษเมื่อวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๔๒ และได้มีหนังสือที่ ปน ๕๒๐๐๒/๒๐๑๗ ลงวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๔๒ แจ้งผู้ฟ้องคดีว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้หนึ่งที่มีอาชีพเกี่ยวกับด้านนี้และมีผลงานด้านนี้กับเทศบาลหรือราชการด้วยความเรียบร้อย โดยเชิญผู้ฟ้องคดีไปพบคณะกรรมการจัดจ้างโดยวิธีพิเศษในวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๔๒ แต่ผู้ฟ้องคดีปฏิเสธ ผู้ถูกฟ้องคดีจึงมีคำสั่งเมื่อวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๔๒ สั่งให้คณะกรรมการจัดจ้างโดยวิธีพิเศษรับดำเนินการสรรหาผู้รับจ้างมาดำเนินการต่อไป หลังจากนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีได้อนุมัติให้จัดจ้างห้างหุ้นส่วนจำกัด ชนพลการโยธา ก่อสร้างคูระบายน้ำดังกล่าวโดยวิธีพิเศษ ในราคา ๙๔๘,๐๐๐ บาท ซึ่งเป็นราคาที่ต่ำกว่าราคาของผู้ฟ้องคดียี่สิบสองให้ ๘๐๐ บาท ตามที่คณะกรรมการจัดจ้างโดยวิธีพิเศษเสนอ เมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๔๒ ดังนั้น เหตุผลของผู้ถูกฟ้องคดีที่ว่าหากมีการเปิดให้สอบราคาใหม่เมื่อมีผู้เสนอราคาหลายราย

/ยอมมี...

ย่อมมีการแข่งขัน อาจทำให้ได้ราคาต่ำกว่าราคาของผู้ฟ้องคดียื่นตัดสินให้ซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่ทางราชการมากกว่า จึงขัดกับการดำเนินการจริงของผู้ถูกฟ้องคดีซึ่งในที่สุดได้ดำเนินการจัดจ้างโดยวิธีพิเศษ อีกทั้งข้อเท็จจริงยังปรากฏว่าประชาชนในบริเวณถนนประชาอุทิศ ๖ ได้รับความเดือดร้อนมากจากน้ำท่วมขังในบริเวณดังกล่าว แต่ผู้ถูกฟ้องคดีกลับมิได้นำเรื่องนี้มาใช้ประกอบการพิจารณาในการใช้ดุลพินิจยกเลิกการสอบราคาดังกล่าว เมื่อวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๕๑ แต่กลับนำเหตุผลดังกล่าวมาใช้ในการอนุมัติให้จัดจ้างโดยวิธีพิเศษเมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๒ นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาจากระยะเวลาดำเนินการของการยกเลิกการสอบราคาจ้างเหมาก่อสร้างคูระบายน้ำฯ กับการอนุมัติให้จัดจ้างก่อสร้างคูระบายน้ำฯ โดยวิธีพิเศษแล้ว ระยะเวลาดำเนินการดังกล่าวมีระยะเวลาห่างกันเกือบ ๑ ปี ช่วงระยะเวลาดังกล่าวย่อมทำให้ประชาชนที่อาศัยในบริเวณถนนประชาอุทิศ ๖ ได้รับความเดือดร้อนมาก อีกทั้งเมื่อพิจารณาถึงราคาจ้างเหมาก่อสร้างคูระบายน้ำฯ ตามที่ผู้ถูกฟ้องคดีได้ว่าจ้างห้างหุ้นส่วนจำกัด ธนผลการโยธา โดยวิธีพิเศษในราคา ๙๔๘,๐๐๐ บาท แล้วราคาดังกล่าวต่ำกว่าราคาของผู้ฟ้องคดียื่นตัดสินให้เพียง ๘๐๐ บาท เท่านั้น ดังนั้น การใช้ดุลพินิจของผู้ถูกฟ้องคดีในการยกเลิกการสอบราคาจ้างเหมาก่อสร้างคูระบายน้ำฯ ตามประกาศสอบราคามับลงวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๑ จึงมิได้เป็นประโยชน์แก่ทางราชการ และไม่มีน้ำหนักเพียงพอที่จะลบล้างความเห็นของคณะกรรมการเปิดซองสอบราคาได้ อีกทั้งยังก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ประชาชนที่อาศัยในบริเวณถนนประชาอุทิศ ๖ อีกด้วย จึงเป็นการใช้ดุลพินิจโดยมิชอบ คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ให้ยกเลิกการสอบราคาจ้างเหมาก่อสร้างคูระบายน้ำถนนประชาอุทิศ ๖ ตามประกาศฉบับลงวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๑ จึงเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

กรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดีกล่าวอ้างว่า ผู้ถูกฟ้องคดีมีอำนาจตามข้อ ๕.๕ ของเอกสารสอบราคาจ้าง เลขที่ ๓๕/๒๕๕๑ ที่ทรงไว้ซึ่งสิทธิที่จะยกเลิกการสอบราคาจ้างเหมาก่อสร้างคูระบายน้ำถนนประชาอุทิศ ๖ ได้เพื่อประโยชน์ของทางราชการ นั้น ไม่อาจรับฟังได้ เนื่องจากการยกเลิกการสอบราคาดังกล่าวก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ประชาชนที่อาศัยในบริเวณถนนประชาอุทิศ ๖ จากการถูกน้ำท่วมขัง และมีได้ก่อให้เกิดประโยชน์อย่างใดแก่ทางราชการ อีกทั้งข้อเท็จจริง

ในกรณี...

ในกรณีนี้ไม่ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ทำงานของทางราชการหรือผู้ทำงานของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น และไม่มีเหตุที่เชื่อได้ว่าการเสนอราคาครั้งนี้กระทำไปโดยไม่สุจริต หรือมีการสมยอมกันในการเสนอราคา ส่วนการที่ผู้ถูกฟ้องคดีกล่าวอ้างว่า ผู้ถูกฟ้องคดีมีอำนาจที่จะนำข้อ ๔๔ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๓๕ อันเป็นระเบียบปฏิบัติสำหรับการจัดซื้อจัดจ้าง โดยวิธีประกวดราคา ซึ่งมีหลักเกณฑ์ที่เข้มงวดกว่ามาใช้ในการยกเลิกการสอบราคาจ้างเหมาก่อสร้างคูระบายน้ำฯ ได้โดยอนุโลม นั้น เมื่อพิจารณาความในข้อ ๑๖ วรรคหนึ่ง ของระเบียบฉบับดังกล่าว ซึ่งกำหนดว่าการซื้อหรือการจ้างโดยวิธีสอบราคา ถ้าผู้สั่งซื้อหรือผู้สั่งจ้างเห็นสมควรจะสั่งให้กระทำโดยวิธีที่กำหนดไว้สำหรับวงเงินที่สูงกว่าก็ได้ ประกอบกับข้อเท็จจริงซึ่งปรากฏว่า ผู้ถูกฟ้องคดีได้ออกประกาศให้ทำการจ้างเหมาก่อสร้างคูระบายน้ำฯ โดยวิธีสอบราคาตามปกติมิได้มีคำสั่งให้กระทำโดยวิธีประกวดราคา จึงมีอำนาจนำหลักเกณฑ์ในข้อ ๔๔ ของระเบียบฉบับนี้มาใช้ในการยกเลิกการสอบราคาจ้างเหมาก่อสร้างคูระบายน้ำฯ ได้ ข้อกล่าวอ้างของผู้ถูกฟ้องคดีในกรณีนี้จึงมีอาจรับฟังได้ และการที่ผู้ถูกฟ้องคดีอ้างว่ามีอำนาจตามข้อ ๕๗ ของระเบียบฉบับนี้ที่จะสั่งยกเลิกการสอบราคาได้นั้น ข้อ ๕๗ ของระเบียบดังกล่าวเป็นเรื่องการกำหนดตัวผู้มีอำนาจในการสั่งซื้อหรือสั่งจ้าง มิใช่การกำหนดให้อำนาจในการสั่งยกเลิกการสอบราคาจึงมีอาจรับฟังได้เช่นกัน

ประเด็นที่ ๒ ผู้ถูกฟ้องคดีต้องชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดีหรือไม่ เพียงใด พิเคราะห์แล้วเห็นว่า จากข้อที่ได้วินิจฉัยแล้วว่าคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดี ที่ให้ยกเลิกการสอบราคาจ้างเหมาก่อสร้างคูระบายน้ำถนนประชาอุทิศ ๖ ตามประกาศสอบราคาฉบับลงวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๔๑ เป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงเป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดี แต่เนื่องจากศาลปกครองชั้นต้นยังมิได้พิจารณาความเสียหายของผู้ฟ้องคดีที่เกิดจากการกระทำละเมิดของผู้ถูกฟ้องคดีว่า ผู้ถูกฟ้องคดีจะต้องชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดีเพียงใด ดังนั้น เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม จึงให้ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งในประเด็นนี้ก่อน โดยหากศาลปกครองชั้นต้นได้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งในประเด็นนี้แล้วถ้าคู่กรณียังไม่พอใจในคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น

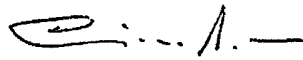

/ดังกล่าว...

ดังกล่าว คู่กรณีมีสิทธิอุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นต่อศาลปกครองสูงสุด
ได้ภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด

พิพากษากลับคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น และให้ศาลปกครองชั้นต้น
ดำเนินการพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งในเรื่องการชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดีต่อไป

นายอำพล สิงห์โกวิท
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

ตุลาการเจ้าของสำนวน

นายโกศล พลกุล
รองประธานศาลปกครองสูงสุด

นายพีระพล เซาว์ศิริ
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นายธงชัย ลำดับวงศ์
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

พลเอก นิยม ศันสนาคม
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

๓๓๑๐

๕

ตุลาการผู้แถลงคดี : นายบุญอนันต์ วรรณพานิชย์

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า คดีนี้ได้ทำคำพิพากษาโดย นายโกศล พลกุล
รองประธานศาลปกครองสูงสุด ได้ร่วมประชุมปรึกษาเป็นองค์คณะ ดังได้ลงลายมือชื่อ
ไว้แล้วในต้นร่างคำสั่ง แต่ นายโกศล พลกุล ได้ลาออกเพื่อไปดำรงตำแหน่งรองนายก
รัฐมนตรี ก่อนที่จะลงลายมือชื่อในคำพิพากษานี้ จึงบันทึกไว้เป็นสำคัญ

(นายอัคราทร จุฬารัตน)

ประธานศาลปกครองสูงสุด